EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Sayı: 105, 15 Eylül '94

Reformist kuşatma

12 Eylül saldırısının 14. yılı geride kalıyor. İşçi sınıfı ve emekçiler sermayenin bu dizginsiz karşı-devrim saldırısıyla kaybettikleri mevzileri ve kazanımların önemli bir bölümünü aradan bunca uzun bir süre geçmiş olmasına karşın hala kazanabilmiş değiller. Kaybettiklerini kazanamadıkları gibi, 12 Eylül döneminde bile dokunulmayan bazı başka hak ve kazanımları kaybetmek riskiyle yüzyüzeler bugün.

12 Eylül'ü önceleyen dönemde sermaye düzeni çok yönlü ağır bir kriz içindeydi. Toplumun çok değişik ve yoksul katmanları bir siyasal hareketlilik içindeydi. Bu hareketlilik zemini üzerinde, bir dizi temel zaafına rağmen küçümsenmeyecek örgütlü bir devrimci hareket varlığını sürdürmekteydi. Devrimci toplumsal muhalefetin bu gücü, düzenin bunalımını derinleştiren bir temel etken durumundaydı. Sermayenin 12 Eylül saldırısı, bu devrimci etkeni yoketmek ve 24 Ocak Kararları'nda ifade bulan ekonomik kriz programını engelsiz uygulayabilmek için gerçekleştirildi.

Bugün düzen yeniden ağır bir kriz içindedir. Fakt Kürt özgürlük mücadelesi ayrı tutulursa, 12 Eylül öncesinden farklı olarak bugün güçlü ve örgütlü bir toplumsal muhalefet yoktur. Bu, bugünkü krizin kendine özgü yanıdır. Elbette işçi sınıfı içinde ve öteki sömürülen katmanlar arasında yaygın bir hoşnutsuzluk yaşanmaktadır. Sınıf kitleleri '87 yılından beri şu veya bu ölçüde hep bir hareketlilik içinde oldular. Ne var ki, 12 Eylül öncesinden farklı olarak, bu, devrimci doğrultuda politizeolmuş bir hareketlilik değildir. Öte yandan, kitlelerin durumuyla da bağlantılı olarak, örgütlü devrimci hareket son derece önemsiz bir politik güç olmaktan bir türlü kurtulamamaktadır.

Bugünkü kriz ortamında, bu sermaye düzeninin en büyük şansıdır. Buna rağmen o büyük bir bunalmışlık ve çözülme içindeyse, bunun açık nedeni, 70 yıllık bir tartışmasız kölelik ilişkisinin özgürlük mücadelesinin altında büyük darbeler alması ile ekonominin iflah olmaz yapısal sorunlarıdır.

Sömürünün katmerleştiği ve yaşam koşullarının sürekli kötüleştiği bir ortamda, işçilerin ve emekçilerin düzene karşı süreklileşen bir güvensizlik ve hoşnutsuzluk duymamaları olanaksızdır. Bu güvensizlik ve hoşnutsuzluk fazlasıyla var ve gün geçtikçe de çoğalıyor. Sermaye partilerinin güçsüzlüğü ve kronikleşen iç bunalımları, parlamentonun toplumun en itibarsız kurumu haline gelmesi, yığınlardaki bu tepkinin aynası ve yansımasıdır.

Ne var ki, sayısız olanağı ve aracıyla düzen yine de bu memnuniyetsiz yığınları kuşatmayı, aldatmayı ve oyalamayı, böylece rejime yönelen bir politik aktiviteden alıkoymayı başarabilmektedir. Bu doğrultuda sayısız yola, yönteme ve araca başvurmaktadır. Korku salan baskı aygıtları ile sersemletip aptallaştıran propaganda aygıtlarını içiçe kullanmaktadır.

Düzen yığınların çok değişik kesimlerine çok değişik araçlarla yöneliyor. Bir kesimi şovenizmle kontrol ediyor. Bir başka kesimi liberal kozmopolit kültürle yozlaştırıyor. Bir öteki kesimi tersinden ortaçağ ideolojisiyle, bağnaz dinsel gericilikle uyutuyor. Daha başka kesimleri geleneksel resmi ideolojiyle ve sahte bir laisizmle denetim altında tutuyor. Kitlelerin nispeten ileri, sola açık kesimlerini ise reformist hayallerle tutmaya çalışıyor. Hoşnutsuzluğu ve tepkiyi sistematik bir baskı ve korku mekanizmasıyla sindirmeye çalıştığı gibi, sahte alternatiflerle çarpıtıyor; hedef şaşırtarak yozlaştırıyor; milliyetçi, mezhepçi ve bölgeci ideoloji ve kültürün yanısıra, bireyce ideolojiyi kullanarak da bölüyor, parçalıyor, paralize ediyor vb.

Tüm bunlar işçi sınıfını ve çalışan yığınları ideolojik-politik ve kültürel cephelerde saran genel bir düzen kuşatmasının değişik halkaları ve biçimleridir. Ne var ki bu kuşatmanın çok daha özel bir alanı var ki, bu, yığınların bugün büyük hoşnutsuzluğuna rağmen, yığın hareketinin bir türlü

kendine devrimci gelişme yolu bulamamasının önündeki çok temelli bir engeldir. Reformist kuşatmadan sözediyoruz. Reformizmi burada terimin en geniş anlamında kullanıyoruz. Yani en kaba biçimlerinden devrimci kılığa bürünmüş en incelikli biçimlerine kadar tüm reformist eğilim ve akımları kastediyoruz. Kuşku yok ki bugünün genel kuşatma ortamında üzerinde asıl durulması gereken de bu özel alan, yani reformizmdir. Basit bir evrensel gerçekten dolayı bu böyledir. Her toplumda ve her zaman, düzen, yığınların nispeten ileri kesimlerini, her çeşitiyle reformizmi en etkin biçimde kullanarak şu veya bu ölçüde dizginlemeyi ve kontrol altında tutmayı başarabilmiştir. Oysa yığmların nispeten ileri kesimleri, toplumda ileriye doğru bir hareketlenmenin, devrimci yığın hareketindeki yolaçıcı bir gelişmenin potansiyel motorudur. Yığınların en ileri kesimlerindeki bir hareketlenme, onların ortaya koyabilecekleri her ciddi etkinlik, daha geniş ve daha geri kesimlerin sarsılmasında, uyanmasında ve giderek hareketlenmesinde temelli bir rol oynar. Yığın hareketinin gelişme diyalektiğinin bir temel özelliğidir bu.

Oysa bugün, bugünün Türkiye'sinde, tam da bu en ileri kesim, her renkten reformizmin yoğun bir kuşatması altındadır. İlk akla gelen sosyal-demokrasidir ki, bizim asıl dikkat çekmek istediğimiz hiç de bugün artık yığınların ilgisini çekecek ciddi bir reformist politik etkinliği gösterme gücü bulamayan bu kesim değildir. Bugün dünün, '80 öncesinin CHP'si türünden burjuva reformist bir parti yoktur. Bugünkü sosyal-demokrasi sermayenin en gerici politikalarını savunmakta ya da öneğin hükümette yeralarak doğrudan uygulamaktadır.

Yine de, 20 Ekim erken seçimlerinin ardından gündeme gelen SHP'li hükümetin, özellikle ilk dönemlerinde, yığınları oyalamada, beklentiye sokmada oynadığı büyük rol küçümsenemez. Ki düzen sözcüleri sık sık bunu önemle dile getirmektedirler. Hala da, yenilenmiş kılıklar içinde ortaya çıkarmayı başarması durumunda, bu karşı-devrimci rolü yeniden etkin bir biçimde sürdürme olanağına sahiptir bu akım.

Fakat bir de burjuva reformizminin ötesinde yeralan ve kuşkusuz onun genel etki alanından beslenen daha incelikle reformizm türleri var. Örneğin kendini "sınıftan yana" olarak göstermeye pek eğilimli sendikalizm akımı var. Dünden bugüne kalan sosyal-reformist akımlar var. Ve son olarak, yenilginin ve küçük-burjuva demokratik hareketteki dağılmanın ortaya çıkardığı yeni türden sosyal-reformist akımlar var.

Kaba burjuva reformizmi yığınların ileriye, sola açık daha geniş kesimlerini dizginleme rolü oynarken, "sosyalist" ya da "devrimci" kılıklı olanlar bu sola açık kitlenin en ileri kesimlerini düzen içi bir bakışa ve davramşa mahkum etmektedir. Bunun doğrudan ya da son tahlilde gerçekleşmesinin sorunun esası bakımından bir önemi yoktur. İster doğrudan "devrim cepte taşınan boş bir tabancadır" denilerek yapılsın (SBP, Dev Yol vb.), isterse yığınlar düzeni aşamayan şiarlara ve sendika bürokrasisinin alt kademelerinden oluşan platformlara yöneltilerek bu iş yapılsın (İP, TDKP vb.), sonuç aynıdır. Sonuç, kitlelerin ileri, mücadeleye istekli kesimlerini ge-riye çekmek, düzen kanallarında boğulmaya mahkum perspektiflerle kötürümleştirmektir.

Reformizmin bu ince türünün kendine özgü bir başka biçiminden daha sözetmek gerekir. Bu Kürdistan'da sürmekte olan ulusal özgürlük mücadelesinin bir "yan ürünü" olarak ortaya çıkmaktadır. Kendini Kürt sorununda "siyasal çözüm" destekçiliği olarak göstermektedir. "Kürt halkının dostları" derneğinin mensuplarından oluşan bu kendine özgü akımın programı, sarmalandığı devrimci kılıflardan sıyrıldığında, kabaca şudur: "Türkiye'ye demokrasi, Kürdistan'a otonomi". Böyleleri Türkiye'de nispi bir demokrasinin bugün olanaklı tek yolunun Kürt sorununda gerçekleşecek bir düzen içi "siyasal çözüm" olduğunu düşünmektedirler. Tüm umutlarını buna bağlamışlardır. Devrim ve devrimcilik üzerine bir sürü boş, inançsız, samimiyetsiz lafın gerisinde taşman asıl düşünce budur.

Devrimci gelişmeyi ilerletmek, her alanda ve her biçimde reformizme karşı dişe diş bir mücadeleyi gerektirmektedir. Fakat bu mücadelenin ideolojik alanı ile pratik alanı organik bir biçimde kaynaşmaz, mücadele bu ikisinin bütünlüğü içinde yürütülemezse, başarı şansı da olmaz. Pratik cephe yığınlara yönelik devrimci pratik görevlere sıkı sıkıya sarılmak, kitle hareketindeki her gelişmeden en iyi biçimde yararlanmayı başarmak demektir.

Unutulmamalıdır ki, reformizm yalnızca militan devrimci görevlerden uzak durmada ve yığın hareketini geriye çekmede ifade bulmakla kalmaz. Fakat o aynı zamanda, tam da devrimci faaliyetteki aşılamayan yetersizlikten ve kitle eylemindeki gerilikten güç almaya, kendi durumunu ve tutumunu bununla mazur ve meşru göstermeye çalışır.

EKİM

Yeni bir ikiyüzlü manevra

"Düşünce özgürlüğü"

Sermaye devleti ve sözcüleri uzun bir dönemdir "nasıl bir demokrasi" tartışması yürütüyorlardı. Bugünlerde ise buna "nasıl bir düşünce özgürlüğü?" tartışması eklenmiş bulunuyor. Özellikle son günlerde bu tartışma burjuva medya tarafından demagojik bir biçimde ve tam bir ikiyüzlükle sürdürülüyor. "Demokratikleşme" tartışmaları burjuva düzenin baskı ve terörünün alabildiğince azgınlaştığı bir dönemde başlatılmıştı. "Düşünce özgürlüğü" tartışması da aynı şekilde saldırganlığın ve barbarlığın başta Kürdistan olmak üzere Türkiye'nin dört bir yanında iyiden iyiye boyutlandığı bir dönemde gündeme getirildi.

Bir yandan Kürdistan'da en akılalmaz ve sınırtanımaz bir vahşetle Kürt halkı üzerinde soykırıma varan bir şiddet uygulanıyor. Sömürgeci sermaye düzeninin son derece iğrenç yöntemlerle sürdürdüğü kirli savaş her geçen gün daha da tırmandırılıyor. Açlığa ve sefalete itilen işçi ve emekçilerin direnişleri en hayvani saldırılarla ezilmeye çalışılıyor. En sıradan hak arama girişimleri azgın bir terörle yanıtlanıyor. Öte yandan ilerici aydınlar, sendikacılar, devrimciler ve komünistler yalnızca konuşmaları ve yazıları gerekçe gösterilerek "terör suçlusu" olarak DGM'lerde yargılanıyorlar ve zindanlara atılıyorlar. Bugün yalnızca İstanbul DGM'lerde görülen davaların neredeyse yarısını basın davaları oluşturmaktadır. Burjuva köşe yazarları tam bir utanmazlıkla DGM'ler düşünce suçu mahkemeleri haline gelmiştir diye yakınmaktadır. Zira bu durum uluslararası planda Türkiye'nin imajını bozmaktadır!

Baskı ve terörün her alanda böylesine dizginsiz bir tarzda tırmandırılması burjuvazi açısından bir tercih sorunu değildir. Düzenin iktisadi ve siyasal plandaki sıkışmışlığı ve açmazları, ona zoru daha yoğun bir biçimde uygulamanın dışında bir seçenek bırakmamaktadır. İşte bu koşullarda "düşünce özgürlüğü" türünden tümüyle aldatmaca ve yalana dayalı yeni manevralara ihtiyaç duyulmaktadır.

"Demokratikleşme", "düşünce özgürlüğü" vb. konular ilk önce MGK'da tartışılmakta ve asıl çerçevesi orada çizilmektedir. Daha önce eski Adalet Bakanı Seyfi Oktay tarafından hazırlanan "Düşünce Özgürlüğü" raporu önce MGK'ya sunulmuştu. Rapor kendi ifadeleriyle "her türlü düşünceyi suç olmaktan çıkarmak" değil, "düşünce özgürlüğünün en gerçekçi sınırlarını çizmek" amacıyla hazırlanmıştı. Bugün SHP'li bakan Mehmet Moğultay eliyle "düşünce özgürlüğü" güldürüsünün ikinci perdesi açılmaktadır. Gerçekte "gerçekçi sınırları" çoktan çizilmiş olan "düşünce özgürlüğü", önce "ünlü" hukukçuların, siyaset bilimcilerinin ve gazetecilerin katıldığı toplantılarda tartışılacaktır. Böylece bu "büyük ayıp"ı ortadan kaldırmak konusunda ilk büyük adım atılacaktır. Böylesine "demokratik" tartışmalar sonucunda hazırlanan bir sözde yasa taslağı parlamentoya sunulacaktır. Kitleleri aldatmak, sahte tartışmalarla oyalamak için böylesine bayağı gösteriler düzenlemek düzen için bir ihtiyaçtır.

"Düşünce özgürlüğü"nün çerçevesi, her zaman sermaye düzeninin çıkarları tarafından çizilmiştir. Düzenin bugün her alana yayılan krizi bu çerçeveyi genişletmek bir yana daha da daraltmayı ve onu tam bir ucubeye çevirmeyi gerektirmektedir. Bugüne kadar yapılan da bu olmuştur. "Demokratikleşme" aldatmacası eşliğinde 141-142'yi kaldıran devlet, çıkarılan anti-terör yasası ile düşünce suçlarını terör suçları kapsamına alarak cezaları daha da ağırlaştırmıştır. Bununla da yetinilmemiş, dergi sahiplerinden matbaa sahiplerine kadar cezalandırma alanı olabildiğince genişletilmiştir. Bilim adamları, ilerici aydınlar, sanatçılar, sendikacılar terör suçluları olarak DGM'lerde yargılanmakta ve

zindanlara atılmaktadır.

Ancak çıplak devlet terörünün iyiden iyiye boyutlandığı bugünkü koşullarda, "düşünce suçları"na yönelik saldırının böylesine pervasız bir tarzda yürütülmesi, sermaye devletini özellikle uluslararası planda güç durumda bırakmaktadır. İkiyüzlü Batı Türkiye'deki devlet terörünün böylesine ayyuka çıktığı koşullarda, saldırının bu denli kaba bir tarzda yürütülmesini düzenin bekası açısından doğru bulmamaktadır. Onlar yalnızca bu saldırıların daha ince ve sinsi bir tarzda yürütülmesi gerektiği noktasında baskı yapmaktadırlar. Kitleleri sahte tartışmalarla oyalamak, saldırının sivri uçlarını törpülemek açısından düzen de "düşünce özgürlüğü" konusunu iyi bir manevra alanı olarak değerlendirmek istemektedir. Böylece hem anlamsız aşırılıklar giderilerek demagojik bir propaganda malzemesi sağlanmış olacaktır. Hem de saldırının asıl hedefi daha net tanımlamalara kavuşturularak daha rahat bir saldırı alanı açılacaktır.

Açıktır ki, terör suçluları, komünistler, devrimciler ve Kürt yurtseverleridir. Onlar hiç bir zaman "fikir suçluları" kapsamına alınmayacaklardır. "Düşünce özgürlüğü"nü genişletmek adı altında, terörist ilan edilen devrimciler ve komünistler üzerindeki baskı ve şiddet daha da yoğunlaştırılacaktır. Devrimci basın terör suçlusu olarak daha rahat bir saldırı hedefi haline getirilecektir.

Sermayenin egemenliği koşullarında tüm "özgürlük"lerin yalnızca burjuvazi için varolduğu gerçeği yeterince açıktır. İşçi sınıfı ancak dişe diş bir mücadeleyle bir takım demokratik hak ve özgürlükleri burjuvaziden koparıp alabilmiştir. Ancak mücadelenin ürünü olarak elde edilen özgürlüklerin sınırları dahi her zaman mevcut düzenin ihtiyaçları tarafından belirlenmiştir. En "demokratik" ülkelerde dahi, burjuva düzenin çıkarları ile çeliştiği her durumda, özgürlükler ya budanmış ya da tümüyle ortadan kaldırılmıştır.

Türkiye gibi baskı ve terör rejimlerinde ise özgürlüğün kırıntıları dahi düzen için önemli bir sorundur. Bu alanda göstermelik olarak varolan ya da mücadele ile açılan küçücük gedikler bile kapatılmalıdır. Bugün yapılan da budur. "Düşünce özgürlüğü" konusunda sürdürülen tartışmalar tam bir utanmazlık ve ikiyüzlülük örneğidir. Ekonomik ve siyasal planda tam bir batağa saplanan sermaye düzeni, egemenliğini sürdürebilmek için, tırmandırdığı terörüne yasal kılıflar giydirecek daha ağır terör yasalarına ihtiyaç duymaktadır. "Düşünce özgürlüğü"ne yeni bir çerçeve çizme aldatmacası ile de, gerçekte daha da yoğunlaşacak saldırılara daha rahat bir hareket alanı açmak istemektedir.

Nitekim bu ikiyüzlü girişimin gerçek yüzü çok çabuk açığa çıkmış bulunuyor. Bir taraftan "sivil toplum örgütlerinin yöneticilerinden" oluşan 30 kişilik sözde "Düşünce Özgürlüğü Komisyonu" toplanırken, öte yandan "Terörle Mücadele Plan Taslağı" MGK'ya sunuldu. Düşünce suçlarının DGM kapsamından çıkarılacağı sermaye basını tarafından iri puntolarla ilan edildi. Hukuk profesörleri ile terörle mücadele birimlerinin "katkı"larıyla hazırlanan bu taslağa göre, fikir suçlarının kapsamı yeniden belirlenecek, siyasi suçlar ile terör suçları birbirinden ayrılacaktır. Böylece "terör suçluları"na yönelik daha pervasız bir saldırının önü açılacaktır.

Temel sorun şudur. Bugünkü terörle mücadele kanunu düzenin ihtiyaçlarını yeterince karşılayamamaktadır. Belirsizlikleri ve boşlukları giderilmeli, bunun için de İsviçre Ceza Kanunu, İngiltere Terörle Mücadele Kanunu örnek alınmalıdır. Kısacası bir yandan "düşünce özgürlüğü" üzerine demagojik bir oyalama kampanyası sürdürülürken, öte yandan terörle mücadele yasası tahkim edilmelidir.

Bugün her türlü özgürlüğü boğan, bugüne dek mücadeleler sonucunda kazanılmış kısmi özgürlükleri dahi bir çırpıda ortadan kaldıran siyasal gericiliğin kaynağı mevcut sermaye düzenidir. Bu egemenliğin kendisine yönelmeyen, özgürlükleri kazanma mücadelesini sermaye diktatörlüğünü yıkma mücadelesine bağlamayan bir siyasal demokrasi mücadelesi, yalnızca ve yalnızca kitleleri sahte reform hayalleriyle oyalamaya hizmet edecektir. Özgürlükler burjuva düzenin temellerine yönelen devrimci bir mücadelenin yan ürünleri olarak kazanılabilecektir.

Ortanın solundan MHP solculuğuna

Sermaye özel savaş "sol"u için Ecevit'i hazırlıyor

Cem Boyner'den sonra sermaye düzeninin medya eliyle cilalayıp parlatmaya çalıştığı yeni "yıldız"lardan birisi de Bülent Ecevit... Bugün bizzat sermaye basının en önde gelen temsilcisi tarafından demagojik bir övgü kampanyası eşliğinde öne çıkarılmaya ve politika piyasasına sürülmeye çalışılıyor.

Sermaye düzeni özellikle bugün ihtiyaç duyduğu sahte bir "sol reformist" alternatifi yaratmakta zorlanıyor. Ecevit türünden "solcu" eskilerini yeniden bir umut olarak öne çıkarmaya çalışması bu alandaki başarısızlığının bir ifadesi. Zira uzun bir dönem sermaye basını tarafından "solda birlik" çağrıları etrafında yürütülen tartışmalarda birliğin önündeki en önemli engel olarak Ecevit suçlanmıştı. Ancak gelinen noktada SHP tam bir tükenişi yaşamakta, CHP ise kayda değer hiçbir gelişme gösterememektedir. Halihazırda bu boşluğu dolduracak bir alternatifin de olmaması koşullarında düzen sözcüleri "gerçekçi" bir yaklaşım ortaya koymuşlar, bu işi en iyi Ecevit'in yapabileceğinde karar kılmışlardır.

Düne kadar yöneltilen en temel eleştiri noktaları bugün ikiyüzlü medya tarafından Ecevit'in erdemleri olarak sunulmaktadır. Birden bire onun ne kadar da "uzun soluklu" bir politikacı olduğu farkedildi. DSP İstanbul İl Kongresi "siyasi ustalığın zirvesinde" bir lider olan "Karaoğlan'ın dönüşü"nü müjdeliyordu. Ecevit ve çevresindeki kadrolar "en ufak bir yolsuzluk pisliğine bulaşmamış"lardı. Bu nedenle "dürüst lidere ve kadrolara susamış" bulunan bir toplumda yeniden yükselmesinde şaşılacak bir şey yoktu vb... Sürüp giden bu ikiyüzlü övgülerle parlatılan Ecevit gerçeği, yalnızca bir bayağılığı değil, gerçekte düzenin siyasal plandaki çıkışsızlığını anlatıyor. Kitleler nezdinde inandırıcı yeni politik alternatifler yaratmakta zorlanan düzen eskitip bir kenara attıklarını bugün yeniden sahneye çıkarmak zorunda kalıyor.

"Ortanın solu"nu devrime ve komünizme karşı panzehir olarak örgütleyen ve bu karşı-devrimci misyonu başarıyla yerine getiren Ecevit'in bugün yeniden politika piyasasına sürülmeye çalışılması kuşkusuz boşuna değildir. O hem '80 öncesi ve hem de '80 sonrasındaki pratiği ile burjuva düzenin zora düştüğü koşullarda üzerine düşeni yerine getireceğini fazlasıyla kanıtlamıştır.

Ecevit her dönem çok bilinçli bir misyonunun temsilcisi olarak davranmıştır. '80 öncesinde sosyal demagojiyi öne çıkaran popülist söylemi ile kitleleri etkilemekle kalmamış, devrimci hareket içinde de önemli bir etkinlik alanı yaratmıştı. Bu sayede yükselen kitle mücadelesini dizginlemede ve sınırlamada çok önemli bir rol oynadı. Devrimci gelişme karşısında oynadığı dalgakıran rolü ile sermaye düzeni için güvenilir bir emniyet sübabı olduğunu kanıtladı.

Bugün ise kendisine "nasyonal sosyalist" dedirttirecek denli ulusalcılık, milliyetçilik edebiyatı yapmakta, milli ve manevi değerlere yapılan aşırı vurgularda, Kürt ulusal mücadelesi karşısında sergilenen milliyetçi-şoven tutumlarda faşist MHP ile yarışmaktadır. Ve Ecevit bunu hala "sol" adına yapıyor. Fakat sermaye de, tarihinin bu en kritik döneminde Ecevit'i tam da bunun için sahnenin ön kısmına sürüyor. Kürt halkı üzerindeki sömürgeci egemenliğin kirli-katliamcı bir savaşla sürdürebilmesi için sermayenin tam da Ecevit gibi bağnaz şovenlere ihtiyacı var. Türkiye'nin bugünkü kontr-gerilla cumhuriyetini hoşnutsuzluk ve mücadele içindeki işçilere ve emekçilere "demokratik cumhuriyet" olarak yutturabilmek için, gerçekte aşırı bir militarizm şampiyonu olan Ecevit'in sahte "sol" ve "hümanist" maskelerine ihtiyaçları var. Özetle Ecevit kriz ve özel savaş için bugün çok özel bir ihtiyaçtır. Ve dünün "solcu" Ecevit'i bugün bu işler için biçilmiş kaftandır. Çürüyen düzen kendisiyle birlikte politik temsilcilerini de çürütmektedir.

Düzenin krizi burjuva sol alternatifi tüketmiştir. Bunun içindir ki, inandırıcı yeni bir alternatif üretememekte, solun MHP'liliğine soyunan bir partiyi emekçi kitleler önüne sürmek zorunda kalmaktadır.

Sendika bürokratları eylemi geriye çekiyorlar

ASKİ işçileri direniyor

Mayıs ayı içerisinde 35 belediye işçisi ASKİ'deki görevinden alınarak Etimesgut Belediyesine sürgüne gönderilmişti. Ardından bu durumu protesto etmek için ASKİ Genel Müdürlüğü önüne siyah çelenk koyan yedisi sendikacı 23 işçinin işine son verilmişti. İşten atılan işçiler, 21 Temmuz günü bir basın açıklaması yaptılar ve ASKİ Genel Müdürlüğü karşısında çadır açarak direnişe başladılar. Polisin müdahalesi üzerine direnişin çadırsız sürdürülmesine karar verildi.

Direnişin ilk günlerinde basın açıklamasının yanısıra Aras Kargo ile Sincan Belediyesinden atılan işçiler ve çeşitli demokratik kitle örgütlerinin katılımıyla ASKİ Genel Müdürlüğü önüne siyah çelenk koyma eylemi gerçekleştirildi. Bu eyleme katılım düşüktü. Özellikle ASKİ'de çalışan işçi ve emekçilerin katılımının az olduğu gözlendi. Bunun üzerine direnişlerini sürdüren işçilerin eylemlerinin birleştirilmesi ve Ankara'da belediyelerden atılan yaklaşık 2500 işçi ve emekçinin bu direnişe desteğinin sağlanması doğrultusunda çalışma yürütülmesi kararı alındı.

Biz dışardan destek veren komünist işçiler olarak bir destek komitesi oluşturduk. İşçilerin oluşturmuş olduğu direniş komitesiyle ilişkiye geçerek ne yapmamız gerektiğini tartıştık. İşçilere önerilerimizi sunduk, önerilerini dinledik. Direnişçi işçilerin bizden beklediği destek; direnişin güvenliğinin sağlanması, geceleri bizden nöbetçiler verilmesi, çevre ilişkilerimize direnişin taşınması ve direnişe somut desteklerinin sağlanması, işyerleri ve mahalleler düzeyinde direnişin yaygınlaştırılarak işçi ve emekçilerin direnişe destek vermesinin sağlanması, bizim dışımızda oluşan destek komiteleriyle düzenli ilişkilerin kurulması idi.

Bizim tümüyle somut pratik bir yönelişimiz vardı. Eylemi birlikte omuzlamak, bu tür eylemleri daha geniş bir alana yaymak, daha geniş işçi kitlelerine ulaşarak güçlü mevzi eylemlere dönüştürmek. İşçilerle tartışmalarımızda bunu ortaya koyduk. İşçi sınıfına ve emekçi kitlelere yönelik saldırıların göğüslenmesinin biricik koşulunun bu tür direnişleri yaygınlaştırarak sınıfın genelini kapsayacak politik bir eyleme dönüştürmek olduğunu vurguladık. Ayrıca gelişen bu direnişe yönelik düşüncelerimizi belirttik ve bu eylemin hedefinin saptırılabileceği yönündeki kaygılarımızın neler olduğunu anlattık. Zira direnişin başından itibaren eylemin içinde taşıdığı zaaflara ve zayıflıklara ilişkin gözlemlerimiz ve tespitlerimiz vardı. Bu tespit ve gözlemlerin isabetliliği eylem süreci içinde ortaya çıktı.

Birincisi; sendika bürokratları eylemi ilk fırsatta sona erdirmek isteyeceklerdi. Bunu yaparken de, her zaman yaptıkları gibi oyalama taktiklerine başvuracaklardı. Ya da direnişi zamana yayarak ve belirli bir hedef koymaktan kaçınarak bir belirsizlik içine iteceklerdi.

İkincisi; eylemin sürekli kendi içinde tekrarıyla işçileri yoracaklardı. Böylece yılgınlık yayarak eylemi kendi içerisinde bitirmeye, gelişecek yeni eylem biçimlerinin önünü kesmeye çalışacaklardı.

Bu konudaki haklılığımız direnişin sekizinci gününde kendisini ortaya koydu. Hain sendika bürokratları bir eylem kararı almışlardı. ASKİ önünde basın açıklaması yapılacak ve çelenk konulacaktı. Bu eylemin etkili olabilmesi için yalnızca sendikanın kendi gücüyle değil, kitle örgütleri ve işten atılan işçilerin katılımıyla gerçekleştirilmesi gerekiyordu. Ama sendika eyleme katılacak kitle örgütleri ile işten atılan işçilerin kendilerini ifade edemeyeceklerini söyleyerek bu konuda karar aldı. Bu karara göre işçilerin pankart-döviz kullanması yasaklanıyordu. Bu ise geçmiş eylemin bir tekrarıydı. İşçiler işten atılmadan önce de böyle bir çelenk eylemi yapmışlardı. Böylece sendika bürokratları, direnişçilerin kendileriyle dayanışmak için gelen diğer sınıf kardeşleriyle birlikte eylemi farklı bir alana taşımasını engellemeye çalışıyorlardı.

Eylemi kendi içerisinde yenilgiye uğratmak sendika bürokratlarının sürekli kullandığı bir taktikti. Bu bizi şaşırtmadı. Onların düzenin ne denli sadık köpekleri olduğu açıktı. Bizim için komitenin alacağı karar önemliydi. Komitenin kendi inisiyatifini koyamadığını görüyorduk. Bunun yanlış olduğunu, eylemin bitmesi anlamına geleceğini söyledik. Eyleme gelen herkesin kendisini ifade etmesi gerektiğini vurguladık. Bu sorun bir süre tartışıldıktan sonra işçiler sendikanın bu kararına uyulmayacağı, Aras Kargo ve Sincan Belediyelerinden atılan işçilerin pankartlarını açacağı doğrultusunda karar aldılar.

Üçüncü bir nokta, direnişe destek verenlere sahiplenilmesinin gerekliliği idi. Özellikle Adana Belediye işçilerinin Ankara yürüyüşünde yaşanan bir olaydı bu. Polisin müdahalesi sonunda komite, işçileri destekçilerden ayırmıştı. İşçilere bu konuda ciddi kaygılarımızın olduğunu söyledik. Burada bu tür olayların bir daha tekrarlanmaması için komitenin karar almasını önerdik.

Dördüncüsü; öncü işçilerin taşıdığı zayıflıklardı. Direnişin ikinci haftasının dolmuş olmasına rağmen hala kendi eş ve yakınlarını örgütleyememişlerdi. Bu durumun ciddi bir eksiklik olduğunu tartıştık ve bir öneri sunduk. Komite bir karar almalı; direnişçi işçiler, eşlerini, akraba çevresini ve hatta komşularını örgütleyerek onların direnişe katılmasını sağlamalıydılar. İşçiler ve komite bu önerilerimizi dikkate aldılar. İnisiyatifin işçiler ve komitede olması kaydıyla bizim bu öneriler doğrultusunda kendilerine destek sağlamamızı istediler. Biz direnişin başından beri sürdürdüğümüz nöbetçi uygulamasını daha düzenli ve sürekliliğini sağlayacak bir şekilde düzenledik. Ailelerin direnişe kazanılmasını sağlayacak çalışmayı bizim oluşturduğumuz komite üstlendi. Ailelerden bir komite oluşturmak kararlaştırıldı. Ekonomik destek sağlamak, direnişin işyerlerine ve mahallelere yönelik çalışmasını yapmak, diğer işyerlerinde işten atılan işçileri direnişe taşımak, eylemi ASKİ'nin dışına taşırmak hedefiyle çalışmaya başladık.

ASKİ işçilerinin direnişi bugün onüçüncü gününü doldurdu. Bu süre içinde bir dizi zaaf yaşansa da, bugün işçiler kararlı görünüyorlar. Bu tür eylemlerde biz komünistlerin alacağı tavır ve ortaya koyacağı inisiyatif büyük bir önem taşıyor. İşçilerle eylem içinde birlikte hareket edebildiğimiz ve pratikte işçilerle birleşebildiğimiz ölçüde sınıfa öncülük edebilme şansını yakalamış olacağız.

M. SERCAN

Bir yazı ve bir hatırlatma

MYO'nun 103. sayısında "Tutsak bir Ekimci" imzalı ve "Çalışma Tarzımızın Bazı Sorunları" başlıklı bir mektup yayınlandı. Yazıda ele alınan sorunlara ilişkin kapsamlı bir değerlendirme yapmak, eleştirilere tek tek cevap vermek olanaklı ve bir o kadar da kolay. Fakat gerekmiyor. Çünkü muhatabımız yazıyı yazan arkadaş değil. Ayrıca durumunu "az-çok" bilen devrimciler olarak konuşuyoruz, onun için ilerletici de olmayacak. Böyle olunca yazıyı yazan arkadaşa değil de yayınlayan yoldaşlara bir kaç küçük hatırlatmada bulunmak bir zorunluluk. Bir kaç nedeni var bunun. Her şeyden önce bu arkadaş böylesi bir değerlendirme yapmasına elverir maddi bilgilere sahip değil. Doğaldır bu ve anlaşılır. Sözgelimi gerçeğe "tam ve objektif" bir şekilde hakim olamadığı ölçüde verdiği maddi bilgiler ile çıkardığı sonuçlar bir kaç ayrıntı dışında hemen tümü ile gerçeği yansıtmaktan oldukça uzak. Bu ise gerçeğin üstünü örten, sorunların asıl kaynağı ve nedenini gizleyen yanıltıcı bir sonuç ortaya çıkarıyor.

Dolayısı ile uyarı fikirlerin dile getirilmesine değil, yazının maddi bilgi yanlışlığı ve sorunların gerçek ve asıl nedenini örten bir niteliğe sahip olmasınadır. Genç devrimcileri yazmak için yüreklendiren, eleştiri ve önerilerini ifade etmeye ve devrimci bir denetime davet eden, buna özel bir ilgi gösteren devrimciler olarak, biz, sorunların görülemeyen çok daha başka yönleri ile ilgiliyiz. Ve yazıyı yayınlayan yoldaşlardan da bunu bekliyoruz.

Ayrıca arkadaşı yazmaya "isteklendiren yoldaş"ın itinalı ve nesnel olması gerekirdi. Ne yazık ki, yazının toplam sonucundan böyle davranmadığı/ davranamadığı anlaşılıyor. Eleştirmek gerekmiyor! Yalnızca hatırlatmak gerekiyor. Anlayabileceğini ve sorunlar üzerinde biraz daha derinlemesine düşüneceğini umuyorum. Bu her şeyden önce kendisi için gerekli ve zorunlu.

Sözkonusu bölgedeki çalışma güçlükler ve avantajlarla içiçe bir süreç olarak yaşanmıştır. Sorunlar kuşkusuz tartışılacak. Ama bu hareketin yaşadığı genel gelişme süreci ve mevcut ciddi sorunları zemininde ele alınamadıkça, kendi gerçekliğimizi gerçekten anlamak ve gerçek bir ilerleme ve dönüşme sağlamak olanaklı görünmüyor. Geçen şu koca yıllar kanıtlamış olmalı bunu.

Sağduyu ve sorumluluk bugün her zamankinden daha fazla gerekiyor. Ciddi sorunlar üzerine kolay konuşmamak şimdi daha önemli. Yayınlanacak yazıları seçerken buna dikkat edileceğini, daha titiz davranılacağını umuyoruz. Umudumuzun boşa çıkmamasını diliyoruz.

A.SEYHAN/Adana

SUSER'de pasif direniş devam ediyor

Sermayenin özelleştirme saldırısı, 5 Nisan ekonomik terör paketinden sonra yakıcı bir biçimde gündeme oturdu. Başlangıçta işçilerden ciddi tepkiler yükseldi. Ancak saldırıyı püskürtecek bir örgütlülükten yoksunluk, sınıfın kısa sürede sessiz bir bekleyişe girmesine yolaçtı.

Topun ağzında bulunan ilk elden özelleştirilecek kurumların işçileri bile kendi aralarında bir örgütlülük yaratamamışlardı. Kuşkusuz bunda, komünistlerin sınıfla maddi bağlarının çok cılız olmasının da payı vardır. Varolan işçi sendikalarının tescilli Türk-İş ve "ekonomik çıkarlarını da düşünen" DİSK'in çatısı altında bulunan örgütler olduğu koşullarda, ciddi bir karşı koyuşun zorlukları kendiliğinden anlaşılır.

27 Mart yerel seçimlerinde düzendışı bir söylem kullanarak yönetimlere gelen RP kısa sürede gerçek yüzünü gösterdi. En çok işçi çıkaran yönetimler olma şampiyonluğunu da kimseye kaptırmadı. Suyun başını tutan RP'li başkanlar "halk meclisi" vb. söylemlerine rağmen, yukarıdan aşağıya atamalar yoluyla, çember sakal ve gümüş yüzükten ibaret olan bağnazları belediyelerin tüm kademelerine yerleştirdiler.

Bir çok il ve ilçede bu kıyımlar sürerken, Türk-İş'in inisiyatifinde gerçekleşen ve yer yer onu aşan 20 Temmuz genel eylemliliği yaşandı. Sınıf için bıçağın kemiğe dayandığı, kirli savaşa trilyonların akıtıldığı bir dönemde gerçekleşen bu eylem, saldırıları püskürtecek nitelikten yoksunluğu bir yana, gerçekte sınıfın öfkesini yatıştırmaya yaradı. Ve sınıf yeniden sessiz bir bekleyişe koyuldu.

İstanbul gibi büyük bir sanayi merkezinde anakent belediyesini ellerine geçiren RP'liler, SUSER AŞ'nin yaptığı işleri kendi kurdukları İGSUDAŞ adlı firmaya devredebilmek için 1200 çalışanı gözden çıkardı. Hem neden çıkarmasındı? Bunlar dağıtılan sosyalist yayınları reddetmiyorlar, üstelik teşekkür de ediyorlardı. Newroz bayramını ve 1 Mayıs işçi bayramını kutluyorlardı. RP'li başkana göre burası olsa olsa bir komünist yuvası olurdu. Tabi ki burayı hemen dağıtıp işlerini de taşeron firmaya vermek lazımdı. Ayrıca "katli vacip" komünist işçiler toplusözleşmeyi yeni imzalamışlar, ücret artışıyla idari haklar elde etmişlerdi. "Yılanın başı büyüyordu".

İşçiler önce psikolojik yöntemlerle, ardından bürokratik engellerle yıldırılmaya çalışıldı. Bu da yetmeyince ihbar ve kıdem tazminatlarının ödeneceği ileri sürülerek istifa dilekçesi yazmaya zorlandı. Oysa istifa eden bir kamu işçisi tazminat hakkını kaybeder. Ama RP'li işveren güruhu, bir yandan olaya burjuva yasalarına göre meşruluk sağ-

Gelişmelerin daha başından itibaren SUSER'li işçiler sendika bürokrasisinin güdümünde kaldı. SUSER'de örgütlü bulunan Tes-İş ilk andan itibaren işçileri yatıştırıcı, tepkileri eritici bir politika izledi. Belediyenin işçileri yıldırma politikasına yardımcı oldu. Direnişi örgütlemek yerine valiliğe, İSKİ'ye, Çalışma Bakanlığı'na dilekçe vermek adı altında, işçilerin devletin bürokratik çarkları arasında ezilmesine neden oldu. Bu sayede işçileri oyalayarak istifalarını kolaylaştırdı. Tabanda öncü işçilerin yarattığı baskıyı da önlemek için birkaç göstermelik yürüyüş düzenledi. Öyle ki, bunlar işçilerin öğle yemeği saatlerine denk getiriliyor ve çalışma saatlerinde üretim devam ediyordu. SUSER'in kapatılmasından sonra ise bu geri eylem çizgisi sözde ilerletiliyor ve mesai saatleri dahilinde SUSER önünde oturma eylemine başlanıyordu. Tes-İş bu pasif direnişe işçi sınıfından destek aramak bir yana, bunun için hiçbir çaba göstermedi.

En son 31 Ağustos günü Çalışma Bakanlığı'na dilekçe vermek amacıyla Unkapanı'nda toplanan işçiler, burada kendi inisiyatifleriyle SUSER'e kadar yürüme kararı aldılar. "İstifaya hayır, direnişe devam!", "Adil düzen dediler, işimizden ettiler!" gibi sloganların yoğun olarak atıldığı yürüyüşte, Tes-İş bürokratları polisle girdikleri uzlaşmacı diyaloglar ve işçilerin eylemini engelleyici tavırlarla teşhir oldular.

SUSER direnişi bir kez daha gösterdi ki, hain sendika bürokratlarının güdümünde gerçekleşen ve mevzi kalan direnişler büyük ölçüde yenilgiye mahkumdur. Komünistlere ve öncülere düşen görev, özellikle stratejik konumu bulanan işyerlerinde öncü işçilerle buluşup genel grev-genel direniş çalışması yapmaktır. SUSER gibi tekil direnişlerde de sendika bürokrasisini aşan birleşik militan bir mücadele örgütlemek, bunun önemli bir adımıdır.

lamaya çalışacak, diğer yandan da kendi yasadışılığını örtme amacı güdecekti.

1200 olan işçi sayısı bu oyunlarla 520'ye kadar düşürüldü. Geriye kalan 520 işçi Tes-İş'in 5 no'lu sendikası önderliğinde 11 Ağustos günü SUSER'den İSKİ'nin önüne kadar yürüdü. Böylece yaşanan kıyımı kamuoyuna duyurmuş oldular. İşçiler daha sonra işyeri bahçesinde pasif direnişe başladılar. Kamuoyundan ve sınıf kardeşlerinden gerekli desteği alamayan SUSER işçilerinin eylemi militan bir direniş çizgisine oturamadı. Ancak işçiler sonuna kadar direneceklerini, eylem biçimleri pasif de olsa vazgeçmeyeceklerini belirtiyorlar.

SUSER direnişine en anlamlı destek Emekçi Kadınlar Birliği ile Pir Sultan Abdal Derneği'nin birlikte düzenleyerek gerçekleştirdikleri sloganlı yürüyüş oldu. 26 Ağustos'ta yapılan bu destek yürüyüşünde, "Savaşın faturasını ödemek istemiyoruz!" gibi bazı politik sloganlar atıldı. İnsanların en doğal ihtiyacı olan suyun zehir saçmasına ve hastalık yaymasına da tepki gösteren 500'ü kadın yaklaşık bin kişi, İSKİ'nin önünden SUSER'e kadar yürüdü. Burada direnişçilerle buluşan topluluk halaylar çekildikten sonra dağıldı.

SUSER'li işçiler toplusözleşmenin 99/a bendinde, "zorunlu sebepler yüzünden işyeri feshedilmek mecburiyetinde kalındığı takdirde, şirketin en büyük hissedarı bulunan İSKİ'yi ve diğer hissedarlarına aynı kadro ünvan, ücret ve işleriyle aktarılırlar" şeklinde belirlenen haklarının mücadelesini veriyorlar. Türk-İş'e bağlı 5 no'lu Tes-İş şubesi yöneticileri bir yandan fiilen direnişin başında bulunurken, diğer yandan da dilekçeler yazarak işverenden ricalarda bulunuyor.

SUSER direnişi, niteliği ve kapsamı açısından sınıfın genel sorunlarını kucaklayacak, yansıtacak durumda değil. Ayrıca bu şekilde mevzi bir direniş olarak kaldığı sürece yenilgiye çok açık. Komünistlere, devrimcilere ve ileri işçilere düşen görev özellikle stratejik konumda bulunan kurumların işçileriyle eylem birliğini sağlayarak ve pasif direnişi reddederek aktif, militan bir işgali gerçekleştirmektir.

Bayrampaşa Cezaevi önünde bir gösteri

Bayrampaşa Cezaevi'nin önü sık sık tutsaklara yönelik saldırıları protesto etmek, siyasilerin baskılara karşı giriştiği açlık grevi vb. eylemlerini desteklemek amacıyla tutsak yakınlarının ve yoldaşlarının gösterilerine sahne olmaktadır. Sermaye devletinin kolluk kuvvetlerinin tavn da şimdiye kadar hep bu gösterilere saldırmak, çocuk, yaşlı, kadın erkek gözetmeden coplayarak, hatta kurşun yağdırarak dağıtmak olmuştur.

İşte cezaevinin önü 23 Ağustos günü yine bu tür bir "protesto"ya, destekleme eylemine sahne oldu. Fakat bu kez ellerinde dövizler, afişler de bulunan göstericiler ne dövüldüler, ne ellerinden afişleri alındı, ne de dağıtıldılar. Tam tersine polisin bir nevi anlayışlı davranışına, iyiniyetine mahzar oldular. Ve bu cezaevinin önü olaysız bir gösteriye tanık olmuş oldu. Çünkü bu gösterinin amacı faşist devletin zulmüne ve sömürü düzenine karşı eylemlerinden dolayı tutsak edilmiş devrimcileri desteklemek değildi. Otomobil kaçakçılığı nedeniyle ceza almış ve kaçtığı Makedonya'dan büyük bir tantanayla getirilmiş olan bir kaçakçının, futbolculuk zamanında kitlelerin bilincinin uyuşturulmasında sermaye devletine büyük hizmetler sunmuş Tanju'nun desteklenmesini, serbest bırakılmasını amaçlayan bir gösteriydi bu. Eh, amaç bu olunca, insanlar da Anayasa tarafından "güvence" altına alınmış "gösteri yapma özgürlüğü"nü sonuna kadar kullanabilirlerdi tabi ki! Hem TC devleti "demokratik bir hukuk devleti" değil miydi?

Kapitalist barbarlığı hedef alan gösteriler gösteri yapma özgürlüğüne girmiyordu. Ama bir kaçakçıyı desteklemek için gösteriler özgürce yapılabilirdi.

İşte kapitalist kölelik düzeninin, sermaye devletinin özgürlük ve demokrasi anlayışı budur. Bu anlayışta ezilen, sömürülen sınıflara ve onların çıkarlarının savunucusu devrimcilere ve komünistlere asla yer yoktur. İşçi sınıfı ise kendi iktidarını, sosyalizmi kurduğunda, bir avuç asalağa karşı diktatörlük uygularken, kapitalizmde ezilen çoğunluğa, emekçi sınıflara demokrasinin kapılarını ardına dek açacaktır.

Süreci kazanmak devrimci yaratıcılık ve özveri ile mümkündür

Hareketimiz *'94 Dönemeci* başlıklı yazı ile önüne hedef koymuş ve kazanılması için perspektif sunmuştur. Bu süreci kazanmak bir bütün olarak Ekimci komünistlerin ortaya koyacağı performansa bağlıdır. Zira "siyasal çizgi ortaya konulduktan sonra onun başarısı veya başarısızlığını kadrolar belirler" (Stalin)

Sunulan perspektiflere uygun bir pratiği sergilemede ortaya konulacak ısrar, kararlılık, yaratıcılık ve inisiyatif belirleyici bir önem taşımaktadır. "'94 yılını geride bıraktığımızda parti ile aramızda işin esasının halledilmiş olması anlamında" katedilecek mesafe tümüyle buna bağlıdır. Hareketimizin önüne koyduğu hedef somut olarak işçi sınıfının illegal ihtilalci sınıf partisinin yaratılmasıdır. '94 yılı parti güçlerinin kazanılmasında önemli adımların atıldığı bir yıl olacaktır. Bu ise, sınıfın en ileri ve fedakar öncü unsurlarının saflara kazanılması demektir. Üretim alanlarına yönelik ısrarlı ve sürekli bir pratik-politik faaliyetin örgütlenmesi demektir. Böyle bir faaliyet sonucunda kazanılacak güçler fabrika hücreleri temelinde örgütlenecektir. Bilimsel sosyalist perspektifle donatılarak komünist öncü bir kimlik kazandırılacak ve partinin üzerinde yükseleceği maddi temel olacaktır.

"Bize gerekli olan, sosyalizm ile sınıf hareketinin cisimleşmiş birliğinin bir ifadesi, bu tarihsel sürecin bir ilk adımı olacak olan bir partidir." Parti olmanın en önemli kriterlerinden biri sınıf hareketi ile bütünleşmektir. Bunun maddi zemini ise fabrikalardır. Faaliyetimizin esas olarak yoğunlaşacağı alan burasıdır. Günümüz Türkiye'sinin nesnel koşulları komünist hareketin sınıf hareketi ile birleşmesine her zamankinden fazla olanak sağlamaktadır. Hergün yeni bir saldırı ve soygun paketiyle karşı karşıya kalan işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin düzene karşı tepki ve hoşnutsuzluğu giderek daha da boyutlanmaktadır. Gün geçmiyor ki yüzlerce, binlerce işçi kapı dışarı edilmesin. Açlık ve sefaletin had safhaya ulaştığı bu ülke, artık işçi sınıfı ve emekçilerde "bana dokunmayan yılan bin yaşasın" anlayışına yer bırakmamaktadır. İşini ve ekmeğini kaybeden binlerce yüzbinlerce işçi ve emekçinin zaten kaybedecek bir şeyi kalmamıştır. Bir işe sahip olanlar da açlık sınırında ve ne zaman işten atılacaklarının tedirginliğiyle yaşamaktadır. Yoğunlaşan fabrika kapatmalar, özelleştirme ve tensikatlar, işçi sınıfı saflarında bugün hala da zayıf olan dayanışma ve örgütlenmeyi pratik bir ihtiyaç haline getirmektedir. Gelişen işçi eylemliliklerine burjuvazinin yoğunlaşan saldırıları, sınıf hareketini düzenle karşı karşıya getirmektedir ve gitgide daha çok getirecektir. Kuşkusuz bugün sınıfı düzenle pratik olarak karşı karşıya getiren ekonomik ve sosyal kazanımlara yönelen saldırıdır. Sınıfın eylemliliği bu eksen üzerinde yükselmekte, düzen sınırlarını aşamamaktadır. Bunun temel nedeni, sınıfın kendisiyle kenetlenmiş öncü partisinden yoksunluğu, yani kurmaysız bir ordu olmasıdır. Bu boşluk komünistler tarafından doldurulamadığı sürece, hain sendika ağaları dalga kıran rolünü oynamaya devam edeceklerdir.

Buna izin vermemek, sınıfla bütünleşmenin muazzam olanaklarını değerlendirmek, önderlik boşluğunu doldurmak zorundayız. Kendiliğinden kabarışı örgütlü bir güce dönüştürmek, pratik eylemlilik içerisinde sınıfla kaynaşmak, sınıfa devrim ve sosyalizm perspektifini taşımak, ancak sınıf dayanışması ve örgütlülüğünün gerekliliğini emekçi sınıfların bilincine çıkarmakla olanaklıdır. Her fabrika ve işletmenin kendi özgül sorunları ve talepleri formüle edilmeli ve sınıf hareketinin genel sorunları ve çıkarları ile temellendirilmelidir. Pratik çözüm ve eylem önerileri ile eylemlerin kendiliğindenci ve ekonomist karakteri aşılmalı, örgütlü ve sınıf bilinçli siyasal eylemlere dönüştürülmelidir.

Sınıfla bütünleşmenin yolu pratik müdahaleden geçer

Koşullara denk düşen, zengin ve yaratıcı yöntemlerle üretim alanlarına ve gelişen sınıf

eylemliliklerine müdahale etmek ve sürekli bir pratik-politik faaliyet yürütmek, örgüt güvenliği ve faaliyetin sürekliliği açısından önemlidir. Sınıfın güvenini ve sempatisini kazanarak hücre örgütlenmelerini yaratmada önemli bir rol oynar.

Yaratıcı yöntemlerle kitlelerine ulaşmak düşmanın saldırılarını boşa çıkaracağı gibi, işçi sınıfı ve emekçiler üzerinde yankı ve sempati uyandırır. Koşulları gözeten değişik araç ve yöntemlerle yürütülen faaliyette süreklilik sağlandığı zaman, sonuçlarını toplamak zor olmayacaktır. Örneğin işyerimizde temsilcilik seçimleri var, ama bizim o fabrikada temsilci çıkarabilecek ölçüde gücümüz ve örgütlü yapımız yok. Bu durumu nasıl lehimize dönüştürebiliriz? Temsilcilik seçimlerini nasıl saflarınıza yeni insanlar kazanmanın aracına dönüştürebiliriz?

Yeraltı Yaşamından Notlar'da aktarılan deneyimler, devrimci yaratıcılık ve uyanıklık konusunda oldukça anlamlı örneklerdir: *"Şimdi işletme temsilcisi seçimine hazırlanıyorduk. Akıllıca çalışmalı ve grubu sokmamalı, yeni kazandığımız yoldaşların tutuklanmasına yol açmamalıydık. Bu yüzden ilçe yönetimi seçim toplantısı için ustaca formüle edilmiş bir sıra soru hazırladı, bunlar işçilerin çıkarları ile doğrudan doğruya ilgili sorunlardı ve bu yüzden toplantıdaki işçilerin bu sorunları tartışacaklarını umuyorduk. Yoldaşlarımız bir çok kadın işçi ile yaptıkları ikili konuşmalarda partisiz adaya dikkat çekiyorlardı* (adaylardan biri partisiz ama işçilerin çıkarlarını savunabilecek devrimci biridir, diğeri işverenin desteklediği Faşist Emek Cephesi'nin üyesidir -T). *Faşist Emek Cephesi adayına karşı çıkmanın tutuklanmaya yolaçabileceği tehlikesini gördükleri halde bu işe hazırdılar.*

"Toplantı bizim sandığımızın çok üstünde etkimizin olduğunu gösterdi. Önce kimse söz almadı. Sonra bir kadın yoldaş işyerindeki sağlığa aykırı koşulları nasıl düzeltilebileceğini sordu ve hemen ardından canlı bir tartışma başladı. Faşistlerin gösterdiği aday işçilerce reddedildi, çünkü onun tutumu işletmede çalışanlara çıkarlarını savunacağı güvencesini vermiyordu. Hatta faşist SA üyesi kimi işçiler bile bizim adayımız olan işçi arkadaşı seçtiler." (*Yeraltı Yaşamından Notlar*, s. 22-23)

Görüldüğü gibi komünistler en zor koşullarda bile kendi perspektiflerini değişik yöntemlerle ortaya koyup tartışmaya açtıklarında işçileri etkilemeyi başarabiliyorlar. Hatta en gericilerini bile. Burada önemli olan, perspektifleri koşullara uygun yöntemlerle ortaya koymak, farklılığını hissettirmektir. Ne illegalitenin arkasına saklanarak edilgen kalmak, ne de oradaki yapıyı açığa çıkaracak şekilde pervasız davranmak gerekir.

Günümüzde fabrikaların dahi askeri kışlaya çevrilmek istendiği/çevrildiği bir gerçektir. Bu evrensel saldırganlık, çürüyen tekelci kapitalizmin karakteristiğidir. Kuşkusuz bu durum komünistler için stratejik öneme sahip fabrikalara ulaşmanın önünde engel değildir, olamaz. Zira devrimci yaratıcılık, uyanıklık ve fedakarlığın aşamayacağı engel, yenemeyeceği zorluk yoktur. Yeter ki, bir kez alan belirlendi mi, her koşulda o alana (fabrikaya) faaliyet götürmek bir prensip haline getirilebilinsin. Gerekli kararlılık, ısrar ve çaba ortaya konabilsin. Zorluklar, yetmezlikler ve riskler gerekçe gösterilerek; "Şu fabrika bizim için stratejik öneme sahiptir. Çalışma alanı olarak seçtik. Ama şu koşullarda ulaşmak, faaliyet göstermek zor ve risklidir. Onun için semtlere faaliyet götürelim, dolayısıyla yürüttüğümüz faaliyet işçilere ulaşmış olur" denildiğinde, orada yaratıcılık ve zoru başarma kararlılığı, yerini kolaycılığa ve sağcılığa bırakmıştır. Biri diğerinin yerine konulmamalıdır. Birinci derecede seçilmiş alanlara, yani fabrikalara, riski en asgariye indirebilecek değişik yöntemlerle faaliyet götürülmeli, işçilerle üretim alanında ilişki kurulmalı, orada etkilemeli, kazanılmalıdır. Semt çalışması bunu destekleyecek, besleyecek bir yan faaliyet olmalıdır.

Bir fabrikada kazanılan her ilişkiye mutlaka konumuna ve düzeyine denk düşecek görev ve sorumluluk verilmelidir. Bu geri bir ilişki de olabilir. Onun fabrika ile ilgili vereceği bilgilerden yararlanılmalı, yürütülen faaliyetin işçiler üzerinde yarattığı olumlu olumsuz etki öğrenilmeli ve yine onun üzerinde değişik yöntemlerle yeni ilişkiler kazanılmalıdır.

Kitlelerle bağ kurmada, fabrikalara ulaşmada yaratıcı ve inisiyatifli davranmak büyük bir önem taşımaktadır. İyi bir örgütçü, en geri ve çekingen bir ilişkinin dahi devrime katkı yapmasını sağlayabilendir. Parti ile aramızda işin esasını halletmek ve '94' dönemecini kazanmak büyük ölçüde bu alanda göstereceğimiz başarıya bağlıdır.

TEKOŞİN

Sendika bürokrasisinin özürcüleri

Liberal kuyrukçuluğun eleştirisi

İP ve TDKP, 20 Temmuz eylemi öncesi ve sonrası tutumlarında şaşırtıcı ölçüde benzerlik gösteren iki grup olarak ortaya çıktılar. İkisi de 20 Temmuz öncesinde eylemi sendika şube platformlarına ihale etmişler ve bu çerçevede sendika ara kademelerinin propagandasını üstlenmişlerdi. Eylem sonrasında ise eylemin başarısını (kuşkusuz kendileriyle de bağlantısını kurarak) şube platformları hanesine yazdılar. Bununla kalmadılar, birbirlerine paralel olarak devrimcilere karşı onların avukatlığını üstlendiler. Daha sonra örnekleriyle göreceğimiz gibi, bunu yaparken kullandıkları argümanlar birbirinin neredeyse tıpkısıydı. Bu olgu şaşırtıcı değildir. Zira geçmişten devralman belli farklılıklara rağmen, demokrasi programını temel almak ve ara kademe sendika bürokratları üzerinden liberal bir işçi politikası izlemek biçiminde özetlenebilecek bir konum, bugün bu iki grubu birbirine hayli yakınlaştırmış bulunmaktadır. Yakınlaşmayı burada objektif konumlarındaki benzeşme anlamında kullanıyoruz.

Liberal kuyrukçulara göre 20 Temmuz "başarı"sının mimarları: Sendika şube platformları

Bu iki grubun eylem öncesi ve sonrası tutumlarına kısaca bir göz atalım. Şube platformlarına yakıştırmadık olumlu sıfat bırakmayan ve onları "sınıf hareketinin sorumluluklarını doğrudan üstlenme göreviyle" onurlandıran TDKP, elbette 20 Temmuz kararını da bu ara kademe bürokratlarının başarı hanesine yazdı. Bu yeni dönem liberalleri eylem sonrasındaki değerlendirmelerinde ve Merkez Yayın Organlarında, bunun uzunca bir dökümünü de verdiler. Sendika şubeler platformlarının 20 Temmuz'u Türk-İş merkez yönetimine dayatmakla kalmadıklarını, dahası yığınları sokağa dökmek için militan bir ön hazırlık çalışması yürüttüklerini yazdılar (*Devrimin Sesi*, sayı: 179). Böyle olunca eylemi yönetmek görevi ve onuru da doğal olarak onlara ait olacaktı. Nitekim eylem öncesinde MK adına yayınladıkları bildiride bunu bir çağrı halinde ifade ettiler.

İP yayın organı *Aydınlık* ise eylem öncesindeki sayısında şube platformlarının "eylemin başında" bulunduğunu yazmış, bu platformların eylem öncesinde adeta bir savaş karargahı gibi çalıştıkları mutlu haberini duyurmuştu: "Platformlar, eylemi başarıyla gerçekleştirmek için plan ve taktiklerini belirlemek üzere toplantılar yapıyor. Sonuna kadar da eylemin başında olacaklar." (16 Temmuz '94)

Eylem sonrasına geçiyoruz. *Aydınlık* 20 Temmuz'u "Başarılı Başlangıç" başlığıyla verdi ve tahmin edilebileceği gibi başarıyı şubeler platformu hanesine yazdı. Bu konuda lafı fazla dolandırmadı. Şube platformları sayesinde eylemin sokağa taşırıldığını, alanlarda mitinglerle taçlandırıldığını yazdı (23 Temmuz '94). Bir sonraki sayısının konuyla ilgili Başyazısında ise, sorunu en kesin ifadelerle özetledi: "İşçi-memur eylemi kendi güç ve önderlik odaklarını da yaratarak ilerliyor. Sendikaların şube platformları, eylem kararlarının alınmasından uygulanmasına kadar her aşamada iyi bir sınav verdi." (30 Temmuz '94)

20 Temmuz'u "Sendika Ağalarına Rağmen Eylem" başlığıyla veren *Gerçek* dergisi ise uzun haberini şu değerlendirmeyle noktaladı: "20 Temmuz eylemi, komiteler kurarak genel grev yapılabileceği, aksi halde işçinin sendikaların çağrısıyla genel greve gitmeyeceği düşüncesini yerle bir etti... Sadece sendikaların çağrısıyla bir genel grevin başlayabileceği ortaya çıktı. Sendika Şubeler Platformu, konfederasyonlara rağmen, işçileri sokağa çağırma cesareti gösterirken, bulunduğu pozisyondan ileri adım atabileceğini gösterdi" (23 Temmuz '94). Bu heyecanlı fakat dayanaksız değerlendirme, kuşku yok ki *Gerçek*'in gerçeği tepetaklak etme konusundaki alışılmış yayın çizgisine yeni bir örnek oluşturmaktan öteye bir önem taşıyor. Tabanda devrimci çalışma ve örgütlenme ile devrimci taban inisiyatifi karşısında, sendika kademelerinin rolüne ve inisiyatifine yapılan bu özel vurguya ve onun gerisindeki kuyrukçu-bürokratik mantığa dikkat edilmelidir.

TDKP'nin konuya ilişkin değerlendirmesi ise Ağustos başında ancak çıkabilen Temmuz '94 ta-

rihli *Devrimin Sesi*'nde (sayı:179) yer aldı. "Devrimci Komünist Partisi ile işçi sınıfının ana kitlesi arasında giderek güçlenen bağ" üzerine yaratılan pembe hayaller ile sendika şube platformlarına atfedilen sözde devrimci misyonun 20 Temmuz ger-çeği karşısında çökmesinden olmalı, tüm sayıya baştan sona ilkellik ve düzeysizlikle elele giden bir hırçınlık egemen. 20 Temmuz'a ilişkin olarak bu sayının neredeyse üçte ikisini kapsayan bir sürü bozuk boş lafın içinde, denebilir ki tek anlamlı değerlendirme (aşırı bozuk Türkçesine rağmen) şu aşağıdaki sözlerden ibarettir: "Olaylar ve olgular, bir kez daha gösterdi ki, fabrika çalışması; hareketin fabrikalarda kök salması için, tüm enerjiyi harcama, tayin edici önemdedir."

Bu gizli bir hüzün dolu sözler, 20 Temmuz'un beklenenden çok çok zayıf geçmesinin, sendika bürokratlarından umulanın gerçekleşememesinin yarattığı derin hayal kırıklığını dile getiriyor. Bu duygu yazının tümünde, dahası sözkonusu sayının tümünde yeterince açık görülebiliyor. Ne var ki bu satırları okuyanlar, sabah akşam sendika şube platformlarını reklam eden, onları "Türkiye işçi sınıfı hareketini ileriye taşıyacak merkezler"; "işçi hareketinin umut bağlayabileceği" biricik sendikal mihrak; "gerek ortaya çıkışları itibariyle, gerekse gelişme ve yaygınlaşma sürecinde, burjuva sendikacılığının dayandığı temelleri sarsan özellikler" taşıyan platformlar, vb. olarak sunan bu liberal kuyrukçularm, 20 Temmuz sonrasında nihayet bu dayanaksız hayalleri terkettiklerini sanabilir. Oysa durum hiç de böyle değil. Yukardaki satırlara her zaman olduğu gibi militan bir şube platformları savunusu ile "namuslu ve dürüst", "sınıftan yana ve sınıf kaygusu güden" sendikacılar edebiyatı eşlik ediyor. Bu platformlar, sık sık yapıldığı gibi, "sınıfın dinamik kesiminin atılım aracı" olarak tanımlanıyor. Yetmiyor, daha kapsamlı tanımlara yer veriliyor. "Sınıfın sorunlarını çözmede, dinamik bir mihrak olma özelliği taşıyan ve işçi sınıfının, sendika bürokrasisi ve burjuvaziye karşı yürüttüğü mücadelede gündeme getirdiği sendika şubeleri platformları" bile denebiliyor.

Bu yeni liberaller bir an isteseler de başka türlü konuşamazlar. Zira "parti"nin tüm işçi politikası "iş, ekmek, özgürlük" stratejik sloganı ve "sendika şube platformları" taktiği üzerine oturuyor. Ki bu ikisi birbirine sıkı sıkıya bağlıdır. Birinin çökmesi ötekinin de çökmesidir. Daha da önemlisi, "sınıfın öncüsü"nün şimdiden kazanılmış bulunduğu, sınıfın kitlesinin de kazanılmakta olduğu, zaten daha şimdiden "parti" ile "sınıfın ana kitlesi arasında giderek güçlenen bir bağ kurulduğu" türünden efsanelerin oturduğu asıl temel de, tam da "parti"nin bu sendika şube platformları politikası ve pratiğidir. Onun iflasının itirafı tüm politikanın, dolayısıyla tüm efsanenin çökmesi demektir. Böyle olunca, bu baylar şube platformlarının kaba tutarsızlıklarından dolayı zaman zaman yakınsalar da, stratejik angajmandan dolayı dönüp yine onu savunmak durumunda kalıyorlar. Bunun traji-komik bir örneği için, İstanbul Sendika Şubeleri Platformu'nun 4 Ağustos '93 tarihli bildirisi üzerine yazılmış yazıya bakılabilir. (*Sendika-Siyaset İlişkisi ve Siyasetsiz Sendika, Özgürlük Dünyası*, sayı: 60, Ekim '93, s. 34-38). Sözkonusu bildirisinde İstanbul Şubeler Platformu, liberallerimizin "sınıfın ana kitlesine ulaştık" üzerine yarattığı şamatayı hedef almış ve şunları söylemişti: "İstanbul Sendika Şubeler Platformu hiç bir partinin, siyasi görüşün güdümünde olmadığını ve bundan sonra da olmayacağını açıkça belirtir. Platformun hedefi ideolojik değildir...". Tutum ve konum yeterince net, Ama neyleyelim ki, yeni dönem liberalleri bu platformlara muhtaç olmak ne kelime, düpedüz mahkumdurlar.

Aydınlık, 20 Temmuz değerlendirmelerinde, sınıf hareketinin şube platformları şahsında "kendi güç ve önderlik odakları"nı yarattığını, bu odağı oluşturan platformların "her aşamada iyi bir sınav" verdiğini yazmıştı. *D. Sesi* ise, hazırlık aşamasında çok iyi bir sınav veren şube platformlarının 20 Temmuz'da, yani "belirlenen kararları uygulama" aşamasında pek de iyi bir sınav veremediğini itiraf etmek zorunda kalıyor. Çoğu şubenin eylemden kaçtığını, hatta içlerinden bazılarının "eylem kırıcılığına varan tutumlar" gösterdiğini yazıyor. Fakat bunu hemen izleyen satırlarda sonuç olarak ortaya koyduğu yargı, *Aydınlık*'ınkinden hiç de farklı değil: "Sendika Platformları'nın tutumunda, önemli bir atılım; düzen ve sendika ağalarının tüm tehdit ve baskılarına rağmen, işçilere doğru mesajlar verebilme cesaretinin gösterilmesidir." Kendi aralarında koordinasyonu sağlayan ve "kimi sendika genel merkezleriyle ortak tutum belirleyen Şubeler Platformu, elbette işçi sınıfının güven ve desteğini kazanacaktır."

Evet, aynen böyle! 20 Temmuz'un ardından ve 20 Temmuz'un gösterdiklerine rağmen, kuyrukçu liberaller işçilere sendika bürokratlarına güvenmelerini, onları desteklemelerini telkin edebiliyorlar!

20 Temmuz'da bir kez daha açığa çıkan çıplak gerçeklere rağmen devrimcilik adına böyle değerlendirmelerin yapılabilmesi yüzkızartıcıdır. Fakat sorunun açıklaması, bunu yapanların gerçekte devrimci olmamaları ya da artık devrimcilikten kopmuş

olmalarındadır. Böyle bakılınca ortaya konulan davranış şaşırtıcı gelmeyecektir. Sınıf hareketinde bir parça etki kazanmak için hemen tümü de reformist olan ara kademe sendika bürokratlarının kuyruğuna sımsıkı sarılanlar, tüm umudunu bu olanağa bağlayanlar, sınıf hareketini devrimci bir çizgide ve buna uygun düşen araçlarla ilerletme görevine yabancı olanlar, elbette katı gerçeklere sırt çevirerek bürokratlara dalkavukluğu sürdürmekten başka birşey yapamazlardı.

20 Temmuz'da şube platformları gerçekten olumlu bir rol oynamış olsalardı, komünistler bunu yalnızca sevinçle karşılarlardı. Ne var ki olgular apaçık ortadadır. 20 Temmuz eylemi sendika şube platformlarının samimiyetsizliğini ve ikiyüzlülüğünü en kör gözlerin görebileceği açıklıkla ortaya koymuştur. Eylem öncesinde işçileri sokağa ve meydanlara çıkarmaktan sözeden ve herbirinin altında çok sayıda fabrika ve işletme bulunan bu onlarca şube eylem günü ne yapmıştır? Sokağa ve alanlara kaç sanayi birimini, kaç fabrikanın işçilerini taşımışlardır? Taşımayı başarmak bir yana, bu doğrultuda hangi somut çabayı harcamışlardır? Böyle olumlu bir çaba harcamak da bir yana, bu bürokratların "Haydi yürüyüşe, haydi Aksaray'a!" diyen işçi topluluklarını engelleyerek eylem kırıcılığı bile yaptıklarını, bizzat liberal kuyrukçularımız itiraf etmek zorunda kalmıyorlar mı?

Olgular yeterince açıktır. İstanbul bir işçi denizidir. Bu ildeki büyük sanayi işletmelerinin önemli bir bölümünde platforma mensup şubeler örgütlüdür. Eğer bu yüzlerce fabrikadan yalnızca bir düzinesi sokağa taşınsaydı, 20 Temmuz'un havası baştan aşağı değişirdi. Oysa Aksaray ve Kartal'a işçilerden çok memurlar geldi. Aksaray'a yalnızca TÜMTİS gibi önemsiz bir işkolunun bir grup işçisiyle, yine marjinal bir kaç işletmenin işçileri gelebilmiştir. Kartal'a ise bir grup yol işçisi ile deri işçisi katılmış, fabrika düzeyinde herhangi bir toplu işçi katılımı olmamıştır. Ankara'da durum hepten kötüdür. İzmir'de ise, toplanma noktası olan Türk-İş 3. Bölge Temsilciliği önüne toplanan memurların, alanda işçi bulamayınca, "Memurlar burada, işçiler nerede?" şeklinde tepkili sloganlar attıklarını hatırlatmak bile durum hakkında yeterli bir fikir verebilir.

Durum bu olduğuna göre, "dinamik bir önderlik odağı" olarak sunulan şubeler platformunun o çok övülen başarısı nerede? 1 Mayıs gibi politik bir eylemde 70 bin kişinin alanlara toplandığı İstanbul'da ve üstelik 5 Nisan gibi isyan ettirici bir saldırının ardından, bir genel eylem gününde ancak 10-15 bin işçi ve memurun alanlara toplanmış olmasını başarı saymak için, kişinin sendika bürokratlarına iflah olmaz bir özürcü ve dalkavuk olması lazım.

5 Nisan'ın ardından hoşnutsuzlukları katmerleşen sınıf kitlelerinin eylem isteği ve potansiyelinden kuşku duyulamayacağına göre, ortada iki ana ihtimal var. Ya sendika şubeleri eylem günü ve başarılı bir eylem için yeterli çabayı göstermişlerdir, fakat tüm bu gayretlerine rağmen, gerekli araç ve mekanizmalardan yoksun oldukları, yani sınıf tabanıyla organik örgütsel bağlara sahip bulunmadıkları için ve daha da önemlisi, onlara yeterli güveni veremedikleri için işçileri sokağa dökememişlerdir. Ya da, önden ettikleri tüm iddialı laflara ve somut eylem çağrılarına rağmen, eylem günü pek az istisna dışında işçileri eyleme yöneltmek için herhangi bir çaba sarfetmemişler, dahası tabandan ortaya çıkan muhtemel inisiyatifleri bile yer yer dizginlemişlerdir. Birinci olasılık tüm iyiniyetlerine rağmen şube yönetimlerinin bugünkü durumlarıyla gerçekte sınıftan kopuk bürokratlar olduğunu gösterir. Bu durumda, onları sınıf hareketinin "dinamik önderlik odağı" olarak sunmak için kişinin kör ve şaşkın olması gerekir. İkinci olasılık, şube yönetimlerinin, sınıftan kopuk bürokratlar olmanın da ötesinde, ikiyüzlü siyasal sahtekarlar olduğunu gösterir. Bu durumda da bunlardan oluşan bir platformu işçilere umut bağlayabilecekleri biricik sendikal mihrak olarak sunmaya kalkmak, gafletten de öteye, sınıf hareketine gerçek bir ihanettir.

Gerçekte ise durum yukarıdaki iki olasılığın toplamıdır. Bu iki farklı durum aslında platformların bugünkü gerçek bileşimini vermektedir. Bir kısım yönetici iyi niyetli, sınıfın iktisadi-demokratik hakları için birşeyler yapmak isteğinde, fakat reformist ve sınıftan kopuk bürokrattır. Diğer bir kısım yönetici ise, taban baskısı karşısında ve kuşkusuz, bu baskıyı boşa çıkarmak ve kendinden öteye, somutta sendika merkezlerine yöneltmek için görünürde "sınıftan yanadır", gerçekte ise sınıf eyleminden öcü gibi korkan sahtekar bürokrattır.

Herşeye rağmen bu bürokratlara belli kararlar aldırmak ve belli çağrılar yaptırmak sınıf hareketi için elbette bir olanaktır. Böyle bir olanağa sırt çevirmek ya da onun önemini küçümsemek çocukça bir budalalık olur. Fakat taban baskısının ve devrimci hareketin genel baskısının "yan ürünü" bu olanağı alıp abartmak, bundan reformist bürokratlar için olmadık sonuçlar çıkarmak, bunu "önderlik odağı" (İP) ya da "dinamik işçi mihrakı" (TDKP) gibi tanımlamalara dayanak yapmak için ya kör olmak,

ya da bu bürokratlarla aynı ideolojik-politik platformda bulunmak gerekir. Kuşku yok ki İP ve TDKP için geçerli olan bu ikincisidir. Onlar sendikal bürokrasinin alt kademelerinde kendini gösteren reformist demokratizmin politik plandaki iki gerçek temsilcileridirler.

Liberal kuyrukçuluğun temelleri ve anlamı

İşçi sınıfının iktisadi çıkarları ve bu çıkarlarla bağlantılı kısmi demokratik istemleri için mücadele yürütmek -eski DİSK'in işçi sınıfı hareketi tarihi içinde oynadığı rol sanıyoruz en iyi böyle özetlenebilir. Hızlı kapitalist gelişmenin sosyo-politik sonuçlarının kendini her alanda göstermeye başladığı '60'lı yıllar, aynı zamanda, işçi sınıfının aşırı sömürüye ve kötü çalışma koşullarına karşı kısmi demokratik haklar için mücadeleye atıldığı yıllar oldu. Grev ve toplusözleşme haklarının kazanıldığı bir dönemde Türk-İş sınıfın bu alandaki potansiyeline barikat oluşturunca, buna ilerici bir tepki olarak DİSK doğdu.

Adındaki "devrimci" ibaresine rağmen DİSK hiçbir zaman sol reformist bir çizgiyi aşamadı, fakat sınıfın iktisadi mücadelesine ve dar demokratik istemlerine belli sınırlar içinde hep karşılık verdi. Zaman zaman kendisine egemen olan politik eğilimlerdeki tüm değişme ve oynamalara rağmen, nispeten bilinçli dinamik bir tabana sahip olmanın da avantajıyla DİSK, tüm '80 öncesi tarihi boyunca bu sınırlar içindeki bir mücadeleci kimlikle özdeşleşti. DİSK'in sendikal cephede ve iktisadi mücadele alanındaki nispi üstünlüğünü ve ilerici rolünü açıklamak gereksizdir. Bu sınıf hareketi tarihine malolmuş basit bir gerçektir. Kısmi demokratik istemlere dayalı siyasal mücadelesine ise, görkemli 1 Mayıs gösterilerinden DGM direnişlerine kadar bir dizi demokratik anti-faşist eylemi ve etkinliği örnek olarak sıralamak mümkün.

Fakat buna rağmen dönemin tüm devrimci akımları DİSK'e egemen politikayı reformist-sınıf işbirlikçisi olarak nitelemekteydileler ve kuşkusuz bunda haklılardı da. Zira DİSK, kendisine egemen revizyonist-reformist akımlar nedeniyle, sınıfın kısmi talepleri uğruna mücadelesini genel devrimci iktidar mücadelesine bağlayan bir politik konumdan yoksun olduğu gibi, bu devrimci perspektife karşı revizyonist-reformist odakların elinde bir kalkandı da. Reformist-sınıf işbirlikçisi ithamı, DİSK'in sendikal tutumundan çok politik konumuna yöneltilmişti.

Konumuz DİSK olmadığı için sözü kısa kesmek zorundayız. Şuraya gelmek istiyoruz. 12 Eylül, revizyonist-reformist politikaların egemenliğinde içten içe çürüyen ve kan kaybeden DİSK'e öldürücü bir darbe vurdu, eski DİSK'i tarihe gömdü. DİSK'in bu akibete uğradığı yıllar, aynı zamanda, işçi sınıfının ağır bir sömürüye tabi tutulduğu ve zaten yasal planda çok sınırlı olan bir dizi demokratik hakkının da gaspedildiği yıllar oldu. Bunun işçi sınıfında biriktirdiği hoşnutsuzluk ve hoşnutsuzluğun kendisini '80'li yılların ikinci yarısından itibaren ortaya koyması, sınıf hareketindeki gelişme, '89 Baharı ve '90 yılının direnişleri, tüm bunlar bilinmektedir.

Bu gelişmede en dikkate değer olgulardan biri, hareketin tümüyle tabandan gelmesi, taban dinamizminin sınıf hareketine yol açmasıdır. Bu gelişme, 12 Eylül dönemini kaba bir ihanet içinde geçirmiş, sermayenin sınıfa yönelttiği saldırıya seyirci kalmış, bunun da ötesinde, cunta hükümetlerinde yer alarak bizzat desteklemiş Türk-İş bürokrasisinde de, elbette yankı bulacaktı. Bürokratlar işçi sınıfının bazı ekonomik ve demokratik istemlerini seslendirmek, işçi sınıfının bu doğrultuda gösterdiği eylemliliği gönülsüzce ve ikiyüzlüce sahiplenmek zorunda kaldılar. Doğal olarak bu etki, tabana daha yakın olan ve yönetici olmanın ayrıcalıklarından daha az yararlanan sendika alt kademelerinde daha büyük oldu. Sendika kongrelerinde bu yönetimler bir ölçüde değişti, sınıfın hak istemlerine karşı daha duyarlı olan ya da öyle görünen unsurlar yer yer yönetimlere geldiler.

Sendika şube platformları sınıf hareketindeki bu gelişmenin "yan ürünleri" oldular. Onlar sınıf hareketindeki gelişmenin kendisinden doğmadılar. Yalnızca, sınıf tabanındaki büyük hoşnutsuzluk ve mücadele isteği karşısında, alt kademe sendika bürokratlarının kendine çeki düzen vermek ihtiyacının ifadesi oldular. Sınıf hareketinin önünde değillerdi, arkasından geldiler. Onun ekonomik ve kısmi hak taleplerinin sözcüsü olmaya, bunu kendileri için bir sendikal politika platformu yapmaya çalıştılar. Dolayısıyla onlarınki sınıf hareketine önderlik değil, deyim uygunsa bu hareketin üzerine oturmaktı. DİSK'in '70'li yıllardaki yükseliş süreci içindeki konumu da buydu. Ne var ki DİSK aktifti, lafta kalan eylem çağrıları yapmakla kalmıyor, bunu bizzat örgütlüyor ve yürütüyordu. Örneğin DGM saldırısı gündeme geldiğinde kendi etkinliğindeki sınıf kitlesini harekete geçiriyordu. 16 Mart öğrenci katliamı gerçekleştiğinde, genel greve gidiyordu. Kitlesini anti-faşist gösterilere katıyor, bu doğrultuda

çaba harcıyordu. Bir kısım demokratik siyasal istemi sınıf kitlelerine mal etmek ve toplumun gündemine sokmak için aktif çaba harcıyordu, vb.

Ya şimdiki sendika şubeler platformu bürokratları ne yaptılar ve ne yapıyorlar? Bunlar Türk-İş merkezindeki hainleri aşan hangi pratik adımı atmışlardır? Hangi eylemi onlara rağmen gündeme getirmiş ve gerçekleştirmişlerdi? Yıllardır varlar, pratik olarak ne yapmıştır bu platformlar? Hangi ciddi politik ve eylemsel çıkışı göstermişlerdir.? Kürt halkı katliamdan geçiriliyor, toplum her türlü demokratik haktan yoksun bırakılmak isteniyor, işkence, cinayet, zulüm kol geziyor, yüzbinlerce işçi sokağa atılıyor, İMF reçeteleri uygulanıyor, işçi sınıfı açlığa ve işsizliğe terkediliyor vb., vb... İstanbul, İzmir, Ankara, Eskişehir gibi temel sanayi kentlerindeki, demek oluyor ki toplumun nabzının attığı sanayi merkezlerindeki sınıf tabanı üzerine oturan bu platformlar, tüm bunlara karşı ne yapmışlardır? Aradan tam bir yıl geçmiştir, bu bürokratlar İstanbul gibi bir kentte 26 Eylül '93 toplantısından beri bir yeni işçi temsilcileri toplantısını neden gerekli görmemişlerdir? 5 Nisan'dan sonra, 1 Mayıs'tan önce, 20 Temmuz'dan önce ve sonra, böyle toplantılar kesin bir zaruret değil midir? Bu tür toplantılar neden yapılmamıştır ve yapılmıyor? Bu tür toplantılar neden kurumlaştırılmıyor? Genel grev üzerine bunca laf ediliyor da, neden tabanda, fabrika ve işyerlerinde işçi komiteleri, genel grev komiteleri oluşturulmuyor?

Bu sorular çoğaltılabilir. Fakat sendika şube platformlarının gerçekte ne oldukları, ne ifade ettiklerini anlamak, ortaya çıkarmak için bu türden bir kaç sorunun sorulması bile yeterlidir. Sonuç bu platformların pasif ve bürokratik bir reformizmi temsil ettikleridir. Bu halleriyle, sınıf hareketinin önüne örülmüş daha incelikli yeni bir barikattan başka bir şey olmadıklarıdır. Bu platformda yer alan ve platformun "sol" kanadını oluşturan bir kısım sözde "sosyalist" şube başkanının 27 Mart seçimlerinde 2. cumhuriyet programını açık açık savunan SHP adayı Zülfü Livaneli için kamuoyuna yönelik açık destek çağrısı yaptığını hatırlatmak, belki de çok şey söylemekten daha açıklayıcıdır.

Fakat liberal kuyrukçularımızda liberal yanılsamaları yaratan Türkiye'nin bugünkü kendine özgü koşullarıdır. Sermaye düzeninin çözümsüz sorunları ve yaşamakta olduğu yapısal kriz ortamında, mevcut merkezi sendika bürokrasisi sınıfın iktisadi ve kısmi demokratik istemlerine bile sahip çıkamamaktadır. Böyle olunca, bu dar ve sınırlı istemlere belli bir biçimde sahip çıkanlar, böyle bir mücadeleden yana olanlar ya da öyle görünenler, liberal kuyrukçular için "namuslu ve dürüst", "dinamik ve mücadeleci", "sınıftan yana ve sınıf kaygusu güden" sendikacılar payelerini rahatlıkla kazanabiliyorlar. Oysa böyle bir mücadele platformu, her yerde ve her zaman burjuva reformist sendikacılığın ve onun politik alandaki izdüşümü olan liberal işçi politikacılığının gerçek zeminidir. Bu reformist platform hain sendika merkezleri karşısında işçi sınıfının seçeneği olmak bir yana, sınıf hareketinin devrimci gelişmesi önünde yeni bir engeldir. Böyle bir platformu desteklemek, sarı sendikacılık karşısında pembe sendikacılığı, burjuva gericiliği karşısında burjuva reformizmini desteklemektir.

Fakat hemen ekleyelim ki, alt kademe sendika bürokratlarına bu payeleri bu kadar kolay verenlerin tutumu basit bir liberal yanılsama değildir. Bu gerçekte böylelerinin son yıllarda ulaştığı yeni konumun sınıf hareketine yaklaşımda ortaya çıkan doğal bir yansımasıdır. '80 öncesinde devrimci-demokrattılar. Şimdi devrimcilik aşınıp eridi, geriye yalnızca demokratlık, yani o kaba burjuva demokratik ufuk kaldı. Burjuva ya da küçük-burjuva demokratizminin sınıf hareketi alanındaki yansıması ise her zaman ekonomizm, kendiliğindenciliğin kutsanması, liberal bir işçi politikacılığı olmuştur.

İşçi sınıfı hareketinin kendini az çok göstermeye başladığı her burjuva toplumda, sınıfın dar iktisadi istemleri ve bunlarla bağlantılı demokratik siyasal istemleri üzerine oturan burjuva liberal bir işçi politikası için uygun bir zemin var demektir. Bu temele dayalı bir mücadele genellikle işçi sınıfının kendiliğinden gelişimi ile oluşur ve Lenin'in trade-unionculuk olarak ifade ettiği bir sendikalizmde ifade bulur. Trade-unionculuk burjuva anlamda politikleşmiş bir işçi hareketini anlatır. "Sendikacılık (trade-unionizm), kimilerinin sandığı gibi, 'siyaseti' tümüyle dışlamaz. Sendikalar her zaman bazı siyasal (ama sosyal-demokrat olmayan) ajitasyon ve mücadele yürütmüşlerdir" (Lenin, *Ne Yapmalı?*). Çoğu kere sınıf hareketinin ilk politizasyonu böyle gerçekleşmiştir. Türkiye işçi sınıfı hareketi tarihinde DİSK'in oynadığı olumlu rol de budur.

İlk ifadesini reformist bir sendikalizmde bulsa da, bu, bu politik zeminin salt sendikalar tarafından tutulduğu anlamına gelmez. Tersine bu zemin üzerine politika yapan burjuva ya da küçük-burjuva politik akımlar her ülkenin kendine özgü tarihsel koşulları içinde ve kendine özgü bir biçimde oluşur ve bunlar zaman içinde reformist sendikacılık akımı ile buluşurlar. Bu reformizm ile reformist sendikacılıkta ifade bulan bir sınıf hareketinin buluşup

birleşmesidir. Reformist politik partiler bu buluşmanın temsilcisi ve taşıyıcısıdırlar. Reformist politik akım ya da parti, kendiliğinden gelişmenin sınıf hareketinde yarattığı sınırlı ufku bir program haline getirir, bunun üzerine oturur ve sınıf hareketini bu çerçevenin içinde kötürümleştirir. İşçi sınıfı, burjuva politik akımların dümen suyunda, kendi bağımsız devrimci sınıf kimliğinden ve tutumundan yoksun kalır.

İngiltere'de İşçi Partisi sendikalizmden doğdu. Bir çok Avrupa ülkesinde başlangıçta sosyalist bir çizgiyi temsil eden partiler sonradan yozlaşarak ya da ondaki geriliğe boyun eğerek burjuva reformist işçi partileri haline geldiler. Sonradan benzer bir evrimi revizyonist çizgiye kayan komünist partileri yaşadı. Bütün bu partilerin politik çizgisinin özü ve esası, sınıfın düzen içi kısmi çıkarları ile burjuva düzenin genel çıkarlarını bağdaştırmaktan oluşmaktadır. Bunun artık olanaksızlaştığı koşullar (emperyalist savaş, kapitalizmin krizi, faşizm, vb.) bu parti ve akımların çöküntüsünü de beraberinde getirmiştir genellikle.

Sınıf hareketi böylesi süreçleri Türkiye'de yaşamıştır. '60'lı yıllarda, liberal bir işçi politikası izleyen TİP'in burjuva sendikacılık hareketinden (Türk-İş) doğması, sonra bir başka çizgide DİSK'le buluşması yaşandı. '70'li yıllarda DİSK (başta TKP) revizyonist akımların sosyal-reformizmiyle içiçe geçti. Ardından ikisi birden burjuva reformist CHP'nin eklentisi haline geldiler.

Bu bizi tartışmamız bakımından canalıcı olan soruna getiriyor. 12 Eylül'den itibaren eski DİSK artık yoktur. Kısmi istemler uğruna mücadele üzerine oturan eski sosyal-reformist akımlar iflas etti ve '80'li yıllarda çöktü. Oysa '80'li yılların ikinci yarısından itibaren işçi sınıfının ekonomik ve kısmi demokratik istemlere dayalı bir kendiliğinden hareketi oluştu ve dalgalı bir seyir içinde sürekli gelişti. Tam da bu koşullarda, DİSK'in ve liberal bir işçi politikası izleyen sosyal-reformist akımların yokluğu, liberal işçi politikacılığı alanında temelli bir boşluk demektir. Doğa gibi toplumun da boşluğu uzun süreli kaldıramadığı herkesçe bilindiğine göre, soru şudur: Bu boşluk '80'li yılların ikinci yarısından itibaren ve bugün, sendikal planda ve politik planda, nasıl ve kimler tarafından doldurulmaktadır ya da doldurulmaya çalışılmaktadır?

Yanıtı için sözü uzatmıyoruz. Bu boşluğun sendikal planda adayı sendika şube platformları, politik planda adayları SP (bugün İP) ve TDKP oldular. İkinciler, politik platformu tutanlar, birincileri, yani şube platformlarını, çoktan kabul ettiler. Hararetle ve neredeyse koşulsuz olarak sürekli destekliyorlar. Boşluğu tek başlarına doldurabilmek için de kendi aralarında adı konmamış bir sıkı rekabet içinde bulunuyorlar. (Nesnel yakınlaşma ve öznel çekişme!). Fakat birinciler, yani sendika şube platformları, hem ikincilerin verdiği karşılıksız sendikal ve politik destekten en iyi biçimde yararlanıyorlar. Fakat hem de, onların kendilerine muhtaç olmanın da ötesinde mahkum olduklarını gördükçe, henüz naz ediyor, gönüllü destekçilerine çoğu kere burun kıvırıyorlar. Arada bu politik muhatapları tersliyorlar bile. (İstanbul Sendikalar Şube Platformu'nun yukarıda andığımız 26 Ağustos 1993 tarihli açıklaması hatırlansın).

Ne var ki bu gerek İP gerekse TDKP'nin, tam da sendika alt kademeleriyle bu sorunlu ilişkilerinden güç alarak, sınıf hareketiyle "tarihsel buluşma"yı artık gerçekleştirdikleri konusunda bizi temin etmelerine engel değil. Bu konudaki iddialarıyla bugün işi adeta çığırtkanlığa vardırmış bulunuyorlar. Biz burada, herbirinin bu "tarihsel buluşma" iddialarına, kendilerinin birer "tarihsel" açıklamasından örnekler vermekle yetineceğiz.

TDKP'yle başlıyoruz. Tarihsel açıklamaya tarihsel vesile '93 1 Mayıs eylemleri. TDKP-MK adına eylemlerin ardından yayınlanan "Açıklama ve Çağrı"da, aynen şunlar söyleniyor: "Bu 1 Mayıs eyleminde, işçi sınıfının harekete geçen, politik eğilimlerini açıkça ortaya koyan kesimleri, sadece İstanbul'da değil, bütün ülkede, Türk-İş bürokrasisi başta olmak üzere, sınıf dışı reformist ve "sosyalist" grupları bir kenara itmiş, büyük ölçüde partimizin sloganları, pankartları ve örgütleri etrafında toplanmıştır. Görülmüştür ki, işçi sınıfı içinde partimizden ve örgütlerinden başka herhangi bir kayda değer bir devrimci politik akım ve örgüt yoktur." (*Ö. Dünyası*, sayı:56, Haziran '93, s.28)

Evet, yanlış okumadınız, aynen böyle! Ne var ki biz, 12 Eylül'ün hemen öncesinde "partimizin iktidar adayı" haline geldiğini de bildiğimiz için, bulutların üzerinden yapılan bu temaşalara fazlasıyla alışkınız. Bir de acı gerçekleri ortaya çıkaran şu 12 Eylüller ya da 20 Temmuzlar olmasa!

Sıra şimdi de İP'de. O tarihsel açıklamasını bir başka tarihi güne, bu yılın 9 Nisan'ında gerçekleşen Zonguldak mitingi sonrasına denk getirdi. 10 Nisan tarihli Parti Meclisi Bildirisi "9 Nisan'daki Zonguldak İşçi Mitinginde bir tek İşçi Partisi vardı". Bunun ne anlama geldiğini görmek için Parti Meclisi tutanaklarına bakalım: "Bugün, Türkiye'de ilk kez işçi hareketi burjuva partilerinin tümüne karşı tavır aldı. Bu çok önemli bir gelişmedir. Zon-

guldak mitinginde bir tek parti vardı: İşçi Partisi. Biz 80 bin oy aldık ama işçi eyleminde birinci partiydik. Türkiye başka bir döneme girdi. Karabük'te, Zonguldak'ta, İzmit'te, işçi mücadelelerinde bizim partimiz var. ...1970 yılından beri bütün kitlesel eylemlerde, mitinglerde varolan dışımızdaki sosyalist sol ilk defa Zonguldak mitinginde yoktu. Bu olgu sosyalizm adına yola çıkacak insanların yöneleceği adresin netleşmesi bakımından çok önemlidir. (*Teori*, sayı: 53, Mayıs '94, s. 3, 42, 46)

Yalnızca liberal işçi politikacılığında değil, yalnızca sendikal bürokrasiye kuyrukçulukta ve avukatlıkta değil, yalana dayalı bir propaganda çığırtkanlığında bile birbirlerine ne kadar çok benziyorlar!

Şubeler platformuna methiye!

Sendika şube platformlarına liberal kuyrukçular tarafından düzülmüş övgülerin bunca örneği verildikten sonra bir de sorunu böyle ara başlık konusu etmek şaşırtıcı görünebilir. Bizi buna iten, böyle bir sorunun ele alındığı bir tartışmada TDKP Merkez Yayın Organı *Devrimin Sesi*'nin temel bir yazısındaki değerlendirmelerin atlanamayacağı inancıdır. Bu gerçekten sorunu eksik bırakmak olurdu. Uzun boylu söz söylemeye gerektirmeyecek açıklıktaki bu yazıdan belli pasajlar aktarmakla yetineceğiz büyük ölçüde.

Yazı *Devrimin Sesi*'nin 16-31 Ağustos 1993 tarihli 165. sayısında yayınlandı. Çok önemli görülmüş olmalı ki, *Özgürlük Dünyası*'nın Eylül '93 tarihli 59. sayısında yeniden yayınlandı. Yazının hareket noktası Türk-İş merkez yönetiminin o günlerde imzaladığı satış sözleşmeleri. Fakat asıl içeriği ve gerçek amacı, Türk-İş merkez yönetimine karşı sendika alt kademelerini işçi sınıfına umut bağlayabileceği yeni bir sendikal mihrak olarak sunmak, yani işçi sınıfı saflarında alt kademe sendika bürokratları hakkında reformist hayaller yaymak. Bunun nasıl yapıldığı, şiirsel bir methiye içinde nasıl kendinden geçildiği gerçekten görülmeye değer.

Başlıyoruz. Sendika merkezlerini suçlayan kısa bir girişin ardından "O Halde Ne Yapılmalıdır?" ara başlığı geliyor ve bu başlık altında şunlar söyleniyor: " ... 'iş başa düşmüştür', 'umudumuz kendi elerimizdedir'. Dünyanın her yerinde işçi sınıfı mücadelelerinin hergün yeniden kanıtladığı bu şiarın gereğini yerine getirmekten başka bir seçenek yoktur."

"Son yılların mücadeleleri zaten işçi sınıfının ileri kesimlerinin ve önemli bir bölümünün, başlıca işçi merkezlerinde 'kendi geleceğini eline alma'ya yöneltmiş bulunuyor. 'Yerel sendika platformları' bu gerçeğin açık ve somut bir ifadesi olarak, bir kez daha sınıf hareketinin sorumluluklarını doğrudan üstlenme göreviyle karşı karşıya gelmiş bulunmaktadır. ... İşçi hareketinin umut bağlayabileceği başkaca bir sendikal mihrak da yoktur."

Uzunca bir başka arabaşlağı ise şu sözler izliyor: "Yerel sendikal platformlar, gerek ortaya çıkışları itibarıyla, gerekse gelişme ve yaygınlaşma sürecinde, burjuva sendikacılığının dayandığı temelleri sarsan özellikleri geliştirme eğilimine sahip oldular. ... Yerel sendikal platformlar, mevcut sendika merkezlerinin tümüne rağmen bir mücadele ve birlik alternatifi olarak ortaya çıktılar. Ortaya çıkışlarından itibaren, bağlı bulundukları konfederasyondan ve işkolundan bağımsız olarak, ortak sınıf çıkarlarının dayattığı bir sorumluluğu temsil ettiler ve giderek belirgin bir şekilde, temsilcilere, fabrika ve işletmelerdeki ileri işçilere dayanma eğilimi içinde oldular. ... Başlangıçta 1 Mayıslarda, bugün ise giderek sınıfın ortak çıkarlarının gündeme geldiği her durumda, düzen sınırlarına mahkum olmayan, diktatörlüğün saldırılarını püskürtebilecek taleplere sahiplenme, bunları mücadelenin hedefi haline getirme eğilimini temsil ettiler."

Okura saygı yeterince açık bu sözleri değerlendirmeye kalkmaktan bizi alıkoymaktadır. Yalnızca bir kaç noktayı eklemekle yetiniyoruz. Birincisi, bu yazı, TDKP-MK'nın sınıfın öncüsüyle "tarihi buluşma"nın nihayet gerçekleştiğine dair tarihi açıklamasından bir kaç ay sonra yayınlandı. Böylece açıklamada sözü edilen "sınıf öncüsü"nün mahiyeti hakkında *Devrimin Sesi*'ndeki bu yazı sayesinde daha somut bir fikir edinmiş oluyoruz.

İkincisi, bu yazı tam da İstanbul Sendika Şubeleri Platformu'nun 26 Ağustos 1993 tarihli açıklamasıyla aynı günlere denk geldi. Bize, işçi sınıfının "kendi geleceğini kendi eline alması"nın "açık ve somut bir ifadesi"; "burjuva sendikacılığının dayandığı temelleri sarsan özellikler"in taşıyıcısı; "ortak sınıf çıkarlarının dayandığı bir sorumluluğun" sahibi; "sınıfın ortak çıkarlarının gündeme geldiği her durumda, düzen sınırlarını" aşan bir mücadelenin temsilcisi olarak sunulan sendika şube platformlarının bu en gelişmişi, İstanbul Sendika Şubeleri Platformu, kendisine yakıştırılan ve kuşkusuz sosyalist sınıf bilinci ve konumunun ifadesi sayılması gereken tüm bu nitelemeleri, elbette *D. Sesi*'ndeki yazıdan tümüyle habersiz olarak net bir açıklamayla adeta tekzip etti. İdeolojik politik angajmanlar içinde bulunmadığını, böyle hedefler gütmediğini ve

gütmeyeceğini net bir biçimde ilan etti. Tam da aynı günlerde. Rastlantının kötü cilvesi!

Üçüncüsü, Ağustos'ta sendika şube platformlarını sınıf bilincinin cisimleşmiş ifadesi sayanlar, İstanbul Sendika Şubeleri Platformunun bu açıklamasının ardından, oturup bu sözde sınıf bilinçli öncülere "Sendika-Siyaset İlişkisi ve Siyasetsiz Sendika" olamayacağı üzerine sınıf bilincinin abc'sini öğretmeye kalktılar. Fakat buna şu bitiş sözlerini eklemeyi de ihmal etmediler: "İçinde bulunduğumuz dönemde Türkiye işçi sınıfı hareketini ileriye taşıyacak merkezler buralar (şube platformları-*Ekim*) olacaktır." (*Ö. Dünyası*, sayı: 60, Ekim '93)

Demiştik ya, yeni liberallerimiz ne kadar ağlayıp sızlasalar da sendika alt kademelerini tutan bürokratlara muhtaç ve mahkumdurlar. Adamlar diyorlar ki, biz pek de bir şey değiliz, bizi abartmayın, bize olmadık şeyler yakıştırmayın. Berikiler dönüp, ne münasebet, siz herşeysiniz, bugünkü koşullarda Türkiye işçi sınıfının tek umudusunuz diyorlar. Traji-komedi dediğimiz oyun işte budur! Yeni liberallerin sınıf hareketi karşısında oynadığı gerici rol de, tam da bu tutumda ifade buluyor. Sözümona sendika merkezlerinin işçi sınıfına ihanetini teşhir eden bir yazı, bu durumda sınıfa devrimci bir çıkış yolu göstereceğine, dönüp sendika ara kademelerini ona yeni ve üstelik biricik umut olarak sunabiliyor.

Gelinen aşama: Sendika bürokratlarına muhafızlık

Gerek İP, gerekse TDKP 20 Temmuz eyleminin gerçekleşmesinde kendilerine atfettikleri rollerle de birbirlerine çok benziyorlar. İP eylem sonrasındaki açıklamasında "İşçi Partisi'nin genel eylemin hazırlanmasında ve uygulanmasında etkin bir rol oynadığını" vurguladı (*Aydınlık*, 23 Temmuz '94). TDKP ise, 20 Temmuz'un gündeme gelme onurunu şubeler platformuna atfettikten sonra, hemen ardından bunu onlarla paylaşmayı da ihmal etmedi: "Kuşkusuz devrimci komünistlerin, bu uğurda devreye sokmasının etkisi, önemli bir rol oynadı (*D. Sesi*, Temmuz '94).

Fakat onlar yalnızca birbirlerine paralel olarak sendika bürokrasisinin başarılarını paylaşmakla kalmıyorlar, sendika bürokratlarına yönelen devrimci tepkiyi de birbirlerine paralel olarak göğüslüyorlar. İP'in bu konudaki tutumu hem yeni değil ve hem de şaşırtıcı değil. Fakat TDKP için bu gerçekten yeni bir aşama. Ne var ki sendika bürokratlarına avukatlık yapanların gide gide işi muhafızlığa vardırmalarına da şaşmamak gerekir.

Aydınlık'ta 20 Temmuz'un hemen ardından İP adına yayınlanan tek yorum yazısı "Başıbozukluğa Önlem" başlığı taşıyordu. Başlık yazının tüm içeriğini veriyor. Eylem alanlarında devrimcilerin sendika bürokratlarına yönelen tepkisi "başıbozukluk" oluyor, sendika bürokratları buna karşı "önlem" almaya çağrılıyor ve bu konuda İP'in sendika bürokratlarına militan desteği vaadediliyor. İP'e göre eylem için çalışan, kitleyi meydanlara taşıyan "sendika önderleri", bunun sonuçlarından yararlanmaya kalkanlar ise "başıbozuk" devrimci gruplar. Bu arada, sendika bürokratlarını hedefleyen sloganların "basit bir cehalet sorunu" olmadığını, bunun "bilinçli bir hakim sınıf taktiği" dolayısıyla provokasyon olduğu, güdülen amacın ise kitleleri eylemden soğutmak olduğu belirtiliyor. Özetle devrimciler provokatör sayılıyor ve önlem çağrısı yapılıyor. Konuya bir sonraki sayının başyazısında devam ediliyor: "Bazı gruplar, işçi mitinglerinde sendikacı yuhalamayı merkezi görev haline getirdiler. Sendikacıları baş düşman alan tutum fiilen sermayenin yanındadır". Buna, zaten 12 Eylül generallerinin de sendikacılara saldırılarını "sendika ağaları" diye sürdürdükleri, bugün ise sermayenin aynı şeyi yaptığı ekleniyor (30 Temmuz '94). Bu gerici demagoglar, ufak bir hile ile, sermayenin sendikal örgütlenmeye yönelen saldırısını böylece sendika bürokratlarına yönelmiş göstererek onlara arka çıkıyorlar.

TDKP ise 20 Temmuz'la bağlantılı olarak aynı soruna yine *D. Sesi*'nin 179. sayısında değiniyor. Kuşkusuz biraz daha dikkatli ve ölçülü davranıyor. Ne var ki "provokasyon" ithamı dışında sonuç özünde pek de farklı değil.

Rahatsızlık tahmin edilebileceği gibi "Kahrolsun sendika ağaları!" sloganına karşı: "Elbette işçi sınıfı sendikaların başına çöreklenmiş sendikal bürokrasiye öfke doluydu; ama her sendikacının da 'ağa' olmadığı bilinmeliydi." Bunu şu kibirli sözler izliyor: "Gösterilerde, üç beş kişiyle sınırlı kalan bu grupçuklar, alanlarda kimin sayesinde bulunduklarını göremeyecek kadar kör; komünistlere, sınıftan yana sendikacılara karşı slogan atacak kadar, kendini bilmez ve şaşkındırlar".

İP'in açıklamasında yeralan fakat buraya aktaramadığımız bir pasajda söylenenlerle neredeyse tıpatıp aynıdır bu sözler. Tek fark, İP'in "İP ve sendika önderleri" dediği yerde TDKP'nin "komünistler ve sınıftan yana sendikacılar" demesinden ibarettir.

Direniş ve gelenek

İşkencehane ve siyasi polise karşı tutum, devrim ve karşı-devrim arasındaki savaşımın önemli alanlarından biridir. İhtilalci bir örgüt kendi militan ve sempatizanlarını bu alanda eğitip yetkinleştirmek durumundadır. Bu yapılamadığı takdirde, işkencede zayıf davranıp çözülen unsurlar örgütsel bilgilerle yoldaşlarını ele vermekle kalmaz, aynı zamanda işbirlikçilik yaparak ihanetin batağına da saplanabilirler.

Biz komünistler Türkiye işçi sınıfını devrime götürecek ihtilalci komünist sınıf partisini yaratma iddiasında olan savaşçılarız. Bu perspektifle kadro ve taraftarlarımızı bu çetin savaşa, düşmanın karşısında boyun eğmeyen, direnişçi ve sağlam militanlar olarak hazırlamalıyız.

Bugüne dek düşmanın eline geçip militan bir tavır takınan ve onları inlerinde yenen yoldaşlarımızın deneyimlerinin MYO kanalıyla hareketimizin ortak bilincine dönüştürülememiş olmasını bir eksiklik olarak değerlendiriyoruz. Bu bağlamda, iki yoldaş olarak kısa bir süre önce düşmanın ininde yaşadığımız deneyim ve birikimimizi kaleme alarak bunu bir geleneğe dönüştürmenin ilk adımını atmak istiyoruz.

Yalçın-Yener

* * *

İllegal pratik-siyasal faaliyet sırasında birden sivil polisler tarafından sarıldığımızı farkettik. Bir grup sivil polis araçlardan indi, silahlarını çekerek, "polis kıpırdamayın!" diye bağırdı. Hemen elimdeki malzemeleri fırlattım. Soğukkanlılığımı yitirmeden ellerimi havaya kaldırdım. Biri tabancayı neredeyse ağzıma sokarak tutarken, diğeri de üstümü aramaya başladı. Bu arada, zannedersem başkomiser, "bunların gözcüleri de vardır, onu da bulun" diye bağırarak diğerlerine emirler yağdırıyordu. Ben de hem yoldaşımı uyarmak ve hem de olası bir infaz girişimini çevredeki insanlara duyurmak için, "adım... polisler bizi öldürecekler" diye bağırdım. "Yaşasın devrim ve sosyalizm!" diye slogan atarken, üç-dört polis tekme tokat üstüme çullanarak ağzımı kapatmaya çalışıyorlardı. Bu fırsattan yararlanarak, üzerimdeki anahtarı farkettirmeden arabanın altına attım. Evet başarmıştım, hem sesimi yoldaşıma duyurmuş, hem de çevredekilerin ilgisini çekmiştik. Polisler adice küfürler savurarak, karga tulumba bizi arabaya bindirip gözlerimizi bağladılar. Yanımdaki yoldaşın ilk pratik eylemi olduğu için onu cesaretlendirmeliydim. Alçak sesle korkmamasını ve soğukkanlı olmasını söyledim. Dışarıdaki polis konuştuğumu duydu. Kafamı tekmeliyor, küfür savuruyor ve "ne konuşuyorsun lan, biraz sonra konuşma da görelim" diyerek aklınca bizi korkutmaya çalışıyordu. Diğerleri de bayağı küfürler eşliğinde tekme ve yumruk atarak kinlerini kusuyorlardı. Ama çabaları boşuna. Tavrımız belli. Düşmana bir tek çöp dahi vermeyeceğiz.

Biraz sonra yoldaşımı başka bir arabaya aldılar. Sağıma ve soluma iki işkenceci binmişti. Montumu kafama geçirip koltuğa kafamı bastırdılar. Bu arada dirsekleriyle sırtıma ve belime vuruyorlar. Varsın vursunlar, diğer yoldaşımı bulamadılar, bu bana yeter. Acı hissetmiyorum, içim rahat, seviniyorum.

Nihayet inlerine vardık. Ağza alınmayacak küfürler, hakaretler ve yumruklarla süren hoşgeldin sefasından sonra bir telaştır başladı. Anlaşılan kaybedilecek zamanları yoktu. Akıllarınca bizi bir an önce konuşturup yoldaşlarımızı gafil avlayacaklardı. Hemen işe koyuldular. İşkenceci şefi sordu. "Konuşacak mısınız, yoksa biz mi konuşturalım?" Birisi lafa girdi. "Yok şefim bunlar konuşur, akıllı çocuklara benziyorlar". Ben, "sizlere söyleyecek hiç bir şeyimiz yok, istediğinizi yapın, şu andan itibaren de açlık grevine başladık" deyince çılgına döndüler. "Vay örgütsel tavır haa!.. Soyun!" diye bağırdı şefleri. Onlardan korkmadığımı göstermek için hemen soyunmaya başladım. Çıkardığım montumu yere sert bir şekilde atınca, biri, "vay, ne kadar sinirliymiş" diye kendinden emin bir şekilde gülmeye başladı. Bir tek külotum kalmıştı. "Onu da çıkar lan! İbne... Utanıyor musun yoksa? Daha bu ne ki, hepimiz seni ...!" deyince, hep beraber gülmeye başladılar. Bu arada işkencecinin biri kollarımı arkadan kelepçeleyip duvara yapıştırdı. İki eliyle boğazımı sıkıp havaya kaldırdı. Ayaklarım yerden kesilmişti. Diğerleri de soru yağmuruna başlamıştı. "Adın ne?", "nerede oturuyorsun?", "yanınızda başka kim vardı, isimlerini söyle?",

"malzemeleri nereden aldınız?" ... vs.

Bir an için öleceğimi zannettim. Ailem ve yoldaşlarım gözümün önünden sinema şeridi gibi geçmeye başladı. Ama yine de tek kelime alamayacaklardı ağzımdan, ne pahasına olursa olsun. Sonra beni indirdiler ve iki defa daha bu yöntemi denediler. Sonra vazgeçtiler. Bu sefer çelme takarak beni sırtüstü yere devirdiler. İşkenceci şef hayalarımı sıkıyor ve adımı soruyordu. Bu iyi bir gelişme, artık diğer soruları sormuyorlar, sadece adımı söylememi istiyorlar. Onlara geri adım attırmıştım. Boşuna uğraştıklarını anlamaya başlamışlardı. Zaten kimliğimin sahte olmadığını onlar da biliyorlar. Artık iyice kudurmuşlardı.

Şiddetli ağrıdan bütün iç organlarım sökülüyor sandım. Ama yine de bağırmadım. Bu sefer sorulardan tümüyle vazgeçip, sadece bağırtmaya çalışıyorlardı. Deli olmuşlardı. Yaratıklar gibi hırlayıp, böğürmeye başladılar. "Bağırsana ibne, sende can yok mu? Yoksa bunlar işe yaramıyor mu ha?" Bu sırada biri topuğuyla ağzımı ezip dururken diğeri tekmeliyor. Birisi gelip üzerime su döktü. Üşümüyorum çünkü her tarafım şiş ve mosmor kesildi. İşkencecilerden biri, "Bak arkadaşın ne güzel bağırıyor ve rahatlıyor" deyince, ona yardım edememenin üzüntüsünü duyuyorum. Ama yoldaşıma güvenim sonsuz. Konuşmayacağından eminim. Öte yandan bağırmamızın bizi değil, onları rahatlatacağını ve zevk alacaklarını biliyorum. Artık iyice umutsuzluğa kapılmışlardı. Son defa birisi ayak topuklarıyla hayalarımı ezmeye başladı. Nihayet bırakıp ayağa kaldırdılar. Hırslarını alabilmek için ortalarına alıp rastgele vurmaya başladılar.

Fakat yenilgilerini itiraf etmeye başlamışlardı. Ellerinden geleni yaptıklarını, bizim acıya karşı özel eğitimden geçtiğimizi, robotlaştığımızı ve duyarsızlaştığımızı anlatıp duruyorlardı. "Şuna bak kafayı hala dik tutmaya çalışıyor". "Bunlar öldürsen konuşmazlar". Bozguna uğramışlardı. Şimdi de psikolojik baskı kurmaya çalışıyorlardı. "Karını buraya getireceğiz, gözlerinin önünde onu ..." gibi salvolarla olmayan karıma bir ton küfür saydılar. Bir tanesi bana kaç çocuğun var diye sorunca, ilk zaferin coşkusu ve kendime artan güvenimle, alaylı bir şekilde, "beş, altı tane" deyince, şaşkınlık ve öfkeyle, "dalga mı geçiyorsun ulan ibne" diyerek, kaval kemiğime sert bir tekme savurdu.

Bizi ayrı arabalara bindirip hareket ettiler. Götürdükleri yerde devrimcilere nasıl işkence yaptıklarını, sayısız devrimci militanı nasıl katlettiklerini, orada herşeyi bülbül gibi anlatacağımızı konuşup durdular. Akıllarınca korkmamı ve bir iç hesaplaşma yaparak konuşmaya karar vermemi istiyorlar. Ben ise ikinci sınav için kendimi hazırlamaya çalışıyordum. Kalan gücümü ve enerjimi burada ortaya koyacaktım. Baştan beri sürdürdüğüm tavrı sürdürmekte kararlıydım. İsmimi dahi kabul etmeyecektim. Tam arabadan inerken itlerden biri kolumu tutarak, "ulan bizde konuşmadın, burada bir konuş, bir yemek ye, seni ...rız." diyerek zavallılığını gösterdi.

Demek sözettikleri meşhur yer burası. Bizi kapıda bir süre bekletiler. Biraz sonra işkenceciler geldi. Aralarından daha kıdemli olanı, bizi pazardan köle alan bir tüccar gibi incelemeye başladı. Birden bizi getiren işkenceci ekibe bağırdı. "Ne lan bunların hali? Ne biçim sorgulama yapmışsınız, şuna bak hele, zaten kırk kilo birşey, vursam elimde kalacak, al başına bela! Geri götürün bunları".

Geri götürüldük. Bir süre sonra iki işkenceci beni hücreden çıkardı. Yemek yiyip yemiyeceğimi sordu. Hayır deyince biri mideme bir yumruk vurup, "geber lan ibne, biz insanlık yapıyoruz anlamıyorsunuz" diyor, diğeri ise papazı oynuyordu: "Oğlum bak abin sayılırım, ne diye kendini ezdiriyorsun. Yakışıklı ve gençsin, on yılını hapislerde çürüteceksin. Değer mi? Ya karın ne yapacak, kim bakacak ona? Bana güvenebilirsin, şimdiye kadar bir fiske vurdum mu sana? Hadi bildiklerini anlat, senin lehine şahitlik yaparım, ilk mahkemede çıkarsın" diyor, yemek yemem için adeta yalvarıyordu. İçmem için şekerli su getirdi, kabul etmedim.

İlk defa yere oturup dinleniyorum. Yorgunluktan hemen dalmışım. Fakat az sonra dört-beş işkenceci hışımla içeri girdi. Beni tekme-tokat ve küfürle, dışarı fırlattılar. Ne olduğunu anlayamamıştım. İki kişi beni soymaya başladı. Biri su getirip başımdan aşağı döktü. Hayalarımı sıkıyorlar, sırtıma ve bacaklarıma vuruyorlar. Bilgi toplama merkezinden dosyam gelmiş, bu yüzden vahşice saldırıyorlar. Burada bir dişim kırıldı. Göğüs kafesime aldığım darbe ise nefes alınamı güçleştiriyordu. Fakat pes eden yine onlar oldu. Az sonra papaz yanıma geldi. Yoldaşımın baygın olduğunu söyledi. Anlaşılan çok korkmuşlardı. Doğrusu ben de endişelenmiştim. Beni yoldaşımın olduğu yere götürdüler. Gözlerimi çözüp, içeri itip kapıyı kapattılar. Yanına yaklaştım, iyi olduğunu görünce rahatladım. Bu gece, dayak fasıllarını saymasak nispeten rahattık, hatta uyuduk.

Ertesi gün tekrar o meşhur yere götürüldük. Fakat burası bizi yine kabul etmedi. İşleri çok yoğunmuş! Ardından hastane yolunu tuttuk. Serum şişesiyle gelen hemşireye tedavi kabul etmediğimi

söyledim. Bunun üzerine işkenceciler, kollarım, bacaklarım ve göğsümden bastırarak, zorla serumu taktırdılar. Sağ kolumu sedyeye kelepçelediler. Fakat şubede doktorun yazdığı ilaçları zorla içirmeye başaramadılar. Küfür ve beddualardan sonra, yoldaşımla birlikte savcılığa doğru yola çıkarıldık.

Savcı, "size söyleyecek hiçbir şeyimiz yok ve susma hakkımızı kullanacağız" tavrımız karşısında afalladı. Önündeki kağıtları karıştırdı ve işkenceciyi çağırıp bağırmaya başladı. "Bu ne biçim sorgu! Hani ifadesi? Bomboş kağıt getirmişsiniz!" İşkenceci çaresiz. "Efendim maalesef bu kadar bilgimiz var." Savcı sinirlendi: "Size on gün süre, gidin, doğru dürüst sorgulayın!" diyerek on günlük işkence süresi verdi. Geri götürüldük.

Nihayet bizi ... şubesi kabul etti. Gelir gelmez, "kahraman olmak isteyenler bunlar mı?" diyerek fasıla başladılar. Mideme aldığım bir yumrukla yere yığıldım. Bunun üzerine kafamdan aşağı bir kova su boca edip hayalarımı sıkmaya başladılar. İtin biri adımı soruyor, cevabı veren yine kendisi oluyordu. Sonuç alamayınca bizi paçavra gibi nezarete fırlattılar. Arada gelip kontrol ediyor, şekerli su içirmeye çalışıyorlar. Nafile. Özel eşyalarımızı aldığımıza dair tutanağı kendimiz yazıp üstünü imzaladık ve tekrar savcılığın yolunu tuttuk. Burada da tutumumuzu değiştirmedik. Hakimin de önünde aynı tutumu sürdürdük. Tutuklanarak cezaevine nakledildik.

Yoldaşlarımız daha uzun ve sistematik işkencelerle karşılaşabilirler. Ancak belirleyici olan, militan tavrı ve tutumu en başından itibaren göstermek ve onu sonuna dek taviz vermeden sürdürmektir.

Yalçın

* * *

Tutsak alındığımız gün, ilk defa pratik faaliyete katılacağımı öğrendim gündü. Bunun heyecanı ve gururu ile randevuma gereken titizlikle gittim. Coğrafi olarak tanımadığım bir alana gideceğimiz belirtildi. Bir yoldaş bana faaliyet alanı ve akışı hakkında detaylı bilgi verdi. Faaliyet alanına ulaştıktan sonra yoldaşlar seri ve hedefli bir şekilde faaliyeti sürdürürken, çevreyi kontrol etme görevi bana verildi. Yakalanmamızdan kısa bir süre önce, bir yoldaşım faaliyete devam etmek üzere alanın diğer bir bölümüne gitti. Onu gözden kaybettim. Sonra diğer yoldaş geldi, birlikte ayrılan yoldaşın gittiği olası yere yönelirken, balkona çıkmış bir adam gördük. Doğal bir biçimde yürüdük ve onun göremeyeceği bir yerde faaliyetimize devam ettik. Birden düşmanın yaklaşan arabalarını gördük. Uzaklaşmaya çalıştığımız anda düşmanca çevrildik. O an kendime, düşmana bundan sonra tek bir kelime dahi söylemeyeceğimi söz verip, sakinliğimi korumaya dikkat ettim. Yoldaş ise örnek bir tutumla slogan attı ve sakinliğimi sürdürmem için bana moral verdi. Kısa bir süre sonra gözümüz bağlı karakola götürüldük. İnfaz tehditlerine ve daha yakalanma anında başlayan şiddete karşı soğukkanlılığımızı koruduk. Kendimi işkence sırasında hiç ses çıkartmamaya şartlandırmama rağmen, belli bir süre sonra bağırdım. Bu zayıflık belirtisi sayan düşman, şiddet eylemini arttırarak sürdürdü. İsmimi söylersem işkenceyi kesip beni nezarete atacaklarını söylediklerinde, konuşmama tutumunu sürdürünce bir kaçı beni tekmeleyip, üstüme zıplayıp, cinsel organımı sıkıp azgınca saldırıya geçtiler. Bir süre sonra şuurumu kaybedince, üzerime su sıkıp, ayağıma ise derin bir yara açtılar. Tecavüz tehditleri savurup, ayak tabanlarıma jop darbeleri indirdiler. Bu sefer bağırmamakta da direnince, düşmanda zayıflık belirgin oldu. "Bunlara yemin ettirmişler, konuşmaz bunlar" diyerek işkenceyi kestiler.

Ayakta beklerken yeniden bayıldım. Giysilerimi zorla giydirip, hastaneye götürdüler Oradaki düşman hekim, muayene etmeden "bir şeyi yok" deyip, işkenceye devam edilebileceğini belirtti. "Doktor"un da hiçbir sorusuna cevap vermedim. Şubeye götürüldük. Kabul etmediler ve bizi getirenlere küfredip, "bu duruma getiriyorsunuz, sonra bize getiriyorsunuz, bu işi bilmiyorsunuz" diyerek amatörlükle suçladılar. Karakola geri döndük. Sonraki günlerde kaba dayağa maruz kaldım ve bir kez daha sorgulandım. Tavizsiz tutumum karşısında işkencecilerin tutarsızlıklarını ve çelişkilerini gördükçe, onlara karşı olan üstünlüğümü artan bir boyutta hissettim, moralim pekişti. Aralarında konuşurlarken, annemin ve babamın ismini bildiklerini söyleyip yanlış isimler söylerken, onlara tek kelime etmemenin önemini gördüm.

Direnişteki ısrarımızı gören düşman geri adımlar atmaya başladı. Açlık grevinde olduğumuz için tüm ısrar ve yalvarmalara karşın yiyecek ve içecek kabul etmedik. Ardından çıkarıldığımız savcılıkta da hiçbir ifade vermedik. Savcı "bunları ne biçim sorguladınız" diyerek, şubeye geri götürülmemizi istediğinde, tutumumuzun doğruluğu bir kez daha

kanıtlandı.

Şube bizi yine kabul etmeyince, eski karargaha geri götürüldük. Düşman, gözümüzü bağlamamakla artık yenilgisini kabul etmiş oluyordu. Ertesi gün nihayet şube bizi teslim aldı. Oradaki sorgularda aynı tutumu devam ettirdim. İlk sorguda, ailem hakkında kısmen doğru, ama artık geçerli olmayan bilgiler verdiler. İkinci sorguda ailemle görüştükleri belli olmasına karşın, kimliğimi kabul etmeyip, tek kelime söylemedim. Ailemin dışarda beklediğini, ismimi söylersem bırakacaklarını söylediler. Cevap almayınca saldırdılar. Baygın düştüğümde iki kat aşağıya ayaklarımdan sürükleyerek götürdüler. Hücreden bir kez daha çıkartıp şiddet eylemlerini devam ettirdiler. Sonuç alamayınca savcılığa götürdüler.

Savcılıkta işkenceye maruz kaldığımı, bu yüzden ifade vermeyi ve bu tür bir sorgulamayı reddettiğimi söyledim. Hakim önünde de aynı tutumu sürdürdüm.Tutuklanarak cezaevine nakledildik.

Tutanaklardan anlayabildiğimiz kadarıyla 155 ihbarı sonucu gerçekleşti düşmanın eline geçişimiz. Bu gerçek, bu saldırıyı boşa çıkartabilme olasılığının yüksek olduğunu gösteriyor. Özellikle benim çevreyi gözetlemek görevimi hakkıyla yerine getirmediğim ortaya çıkıyor.

Devrimci yaratıcılık ve titizlik konusundaki zaaflarım ile düşman eline geçişimden sonraki eksikliklerimi içeren bir özeleştiriyi ayrıca iletmeyi devrimci bir görev sayıyorum.

Yener

Onlar düşmanı yendiler

Yağmur yağıyor. Bu yaz günüyle çelişecek derecede hızlı. Bizim içinse bir avantaj. Evden çıkalı beş dakika olmadı, tepeden tırnağa su kesildik. "Montu sana vereyim", "yok hayır, kazak yeterli, hem sen ne yapacaksın bana verirsen". Yağmurun çok yağışına kızıyor, bir yandan da işimizi kolaylaştıracağına seviniyoruz. Önemli olan da o yönü değil mi? Çalışma alanlarımıza gitmek için ayrılıyoruz yoldaşla, hala ayrıyız...

O gece karşı-devrimin eline düştü yoldaşlar. Evi "temizleyip" uygun bir şekilde ayrılıyorum, çünkü haber gelmedi. Onlardan ancak tutuklandıktan sonra sağlıklı haberler alabiliyorum. Yoldaşlar yaşamı güzelleyen birer direnç çiçeği olmuşlardı düşmanın kalesinde. Devrime olan inançlarını susarak haykırmışlardı düşmana ve onun koyu karanlığına...Bedenleri işkence sonucunda tahribata uğramıştı, yıpranmıştı. Buna karşın moralleri yüksek, kendine güvenleri tamdı.

Bu muharebede düşmanın avantajları her yönden fazlaydı. Mekan onların mekanıydı, geliştirilmiş işkence teknikleri ve her türlü silahlarıyla çok-tu-lar. Onlarsa **devrimci irade, kararlılık ve bilinçleriyle** iki kızıl karanfil... Fazlasına da ihtiyaçları yoktu.

Yoldaşlar düşmanın elinde esir, aramızda değiller. Pratik anlamda bunun geçici zorluğu olmuştur. Fakat devrim cephesinin kazanımı bununla kıyaslanmayacak derecede büyüktür. İki yiğit komünistin karşı-devrimi kendi alanında yenilgiye uğratmaları, oradan örgüte ve devrime layık başı dik bir şekilde çıkmaları, devrimci militan değerlerin uygulayıcıları olmaları, onurun sembolleri olmalarını sağlamış, bizi moral açıdan beslemiş, gücümüze güç katmıştır.

Bu yoldaşlar yaşamı gerçekten güzelleştiler, hem kendileri hem de dışarıdaki yoldaşları için. Yaşadığımız süreç birçok yönden öğretici ve geliştirici oldu. Yoldaşlık ilişkimizin gelişip güçlenmesini, daha ileri bir düzeye taşınmasını, aramızdaki sevgi ve saygının perçinlenmesini sağladı. Düşman karşısında yenilmez olmanın ancak devrimci irade, kararlılık ve değerlere bağlılıkla olabileceğini bir kez daha kendi deneyimleriyle gösterdiler.

En son bıraktığım gibi ev tertemiz kirlenmemiş. Farklı bir güzellik var burada, insanın içini coşturan, heyecanlandıran. Görsel anlamda bir güzelliği kastetmiyorum. Bu güzelliğin mimarı olan yoldaşı saygıyla anıyorum o an. Büyük zorluklar ve emekle yaratmış olduğumuz bu yeri vermemişti düşmana, hiç bir şeyi vermediği gibi. Düşman eli değmemiş, kirlenmemişti hiçbir yer. Bunun verdiği keyifle düşüncelere dalıyorum. En çok da, başka bir sorunla kafamın meşgul olduğu bir zamanda yoldaşa kırıcı davranmış olduğuma içerliyorum. O ise hoşgörüyle karşılamıştı bu çocukça davranışımı...

Yoldaşlar proleter devrimci kimlikten hiçbir ödün vermediler. Bu devrimci tutumu cezaevlerinde de sürdürerek daha ileri bir düzeye taşıyacaklardır. Bizler de devrim koşusunda daha ileri mevziler kazanmak için adımlarımızı sıklaştıracak, yoldaşların sürdürmüş olduğu direniş geleneğinin taşıyıcıları olarak, gelecek toplumun yaratılmasında üzerimize düşen görevleri layıkıyla yerine getirme azmi ve çabası içerisinde olacağız.

Bir Ekimci/İstanbul

Güney Afrika'da grev dalgası

Güney Afrika kapitalist sistemi kapsamlı bir grev dalgası ile yüzyüze. İşçiler yalnızca ücret artışı için değil, sendikal hakları ve ırk ayrımcılığına karşı da mücadele ediyorlar.

"Batı Driefontein madeninde beyaz tenli bir şefin siyah tenli işçileri, asansörü kullanmanın yalnızca beyazlara ait olduğu gerekçesiyle engellemesi, 17 bin maden işçisinin grev yapmasına vesile oldu. Olaylar, protesto toplantısına giden siyah tenli bir işçinin beyaz tenli bir vinç operatörü tarafından ezilmesi nedeniyle daha da genişledi." (*Özgür Azanya*, Temmuz '94)

Durban Roodepoort Deep maden patronları, maden işçilerinin grev ve gösterilerinden sonra, aktif sendika üyelerini başka madenlere sürdü. Direnişin genişlemesinden sonra ise 5600 işçi tazminat ödenmeksizin işten atıldı.

Temmuz başında Lonrho's Eastern Platinum madeninde çalışan 3500 işçi greve gitti. Maden işçileri sendikası üyesi olan hemen bütün aktif işçilerin işten atılması bu greve neden oldu.

Maden devi Anglo Amerikan, Nisan ve Haziran dönemleri arasındaki grevlerin 15 tonluk altın üretim kaybına yolaçtığını iddia ediyor.

Temmuz başında Güney Afrika'nın en büyük süper market zinciri Pick'n Pay'de çalışan 15 bin işçi greve gitti. Gerici burjuva mahkemesi işçilerin çalıştıkları yerlerin yakınında gösteri yapmalarını yasakladı. Ancak işçiler bu yasağa uymadılar. Bunun üzerine polis, tıpkı Apartheid rejimi sırasında olduğu gibi işçilere saldırdı. Polisin bu saldırısından sorumlu bakan, geçmişte bir sendika bürokratıydı. 24 gün sonra grev işçilerin başarısıyla sonuçlandı. Ücret artışlarının yanısıra, grev nöbeti tutacak işçilerin bundan böyle süpermarketlerin önünde durmaları kabul edildi.

1 Ağustos'ta Volkswagen, Delta, Mercedes Benz, BMW, Nissan, Ford/Mazda ve Ford/İsuzu'da çalışan 35 bin işçi süresiz greve başladı. Grevin amacı siyah ve beyaz tenli işçiler arasındaki ücret eşitsizliğini ortadan kaldırabilmek için siyah tenli işçilerin ücretlerinin %15 artırılması idi. Grev, Devlet Başkanı Nelson Mandela'nın iş anlaşmazlıklarının barışçı yollarla halledilmesi için yaptığı çağrıdan sadece iki gün sonra gerçekleşti. Mandela, işçi huzursuzluğunun uluslararası tekellerin Güney Afrika'ya yapabileceği yatırımları engelleyeceğinden korktuğunu söyledi. Ülkedeki en büyük sendikanın başkanı C. September bu konuda şöyle diyor: *"Bize göre, işçilere sadece düşük ücret ödemek ve sömürmek isteyen hiçbir yatırımcının ülkeye gelmesine gerek yok."*

Yalnızca Temmuz ayı içerisinde birbirinden bağımsız 50 grev oldu. Ve '94'ün ilk 7 ayında gerçekleşen grevler, 1987'den bu yana her bir yıl boyunca gerçekleşen grevlerden daha fazla, Mandela'nın vaadedip de yapmadığını, işçiler mücadele ederek kısmen gerçekleştiriyorlar.

Hükümet protokolünde hükümetin işçilerden yana olduğu yazılı: *"Patronların, hükümetin kendilerinin kar yapması için varolmadığını öğrenmeleri gerekiyor."* Fakat aynı hükümet, işveren vergisini %40'tan %35'e düşürdü. %5 olan sermaye mallarından alınan ithal vergisini ise sıfırladı. Ancak gıda ve diğer temel tüketim mallarından alınan %14'lük tüketim vergisinin kaldırılması vaadi yerine getirilmedi. Sigara ve alkollü içkilerden alınan vergiler ise artırıldı.

Çeşitli ülkerde grevler...

Güney Kore: Güney Kore'de dünyanın en büyük gemi yapım tersanesi Hyundai'de çalışan 21 bin işçi, %13'lük maaş artışı taleplerinin kapitalistler tarafından kabul edilmemesi nedeniyle grevde. Bunun üzerine kapitalistler tersanenin kapısına kilit vurdu. Ancak 8 bin işçi barikatları yararak işletmeyi işgal etti. Yüzlerce işçi ise henüz tamamlanmamış olan iki gaz tankerini işgal ettiler. Eylemlerinin tersanenin kapatılma kararının geri alınmasına kadar devam edeceğini açıkladılar.

İşçilerin 19 talebi arasında çalışma haftasının 44 saatten 40 saate indirilmesi ve işten çıkartılan sendika liderinin tekrar işe alınması da yeralıyor.

26 Temmuz'da Hyundai Mipo gemi onarım tersanesinde çalışan işçiler de greve gittiler.

Kore'de sınıf mücadelesi bu yıl belirgin biçimde yükseliyor. Bugüne kadar 45 grev gerçekleştirildi.

Romanya: 28 Temmuz'da 15 bin maden işçisi ücretlerin artırılması için greve başladı. 5 gün sonra ise 64 bin madenci daha katıldı. Böylece madendeki

işçilerin % 98'i işi bırakmış oldu. Romanya'nın enerji kaynağının önemli bir bölümünü kömür oluşturuyor. Madencilerin altı talebi var. Bu talepler arasında ücretlerin % 70 oranında artırılması da yeralıyor. Sendika bürokratları grevin 9. gününde, % 35'lik gibi göstermelik bir ücret artışı elde edildiğini duyurarak grevin bittiğini ilan ettiler.

Ancak bakır madeninde çalışan 30 bin işçiden 5 bini ücret artışını yetersiz bularak ocakları işgal etti. Mücadelelerini sürdürüyorlar. İşgalin yanısıra açlık grevine başlayarak kararlılıklarını ortaya koydular.

İngiltere: 4500 demiryolları sinyalizasyon işçisi haftalardır bir ya da iki günlük sürelerle greve gidiyorlar. Bundan dolayı trenlerin üçte ikisi sefere konulamıyor. Grevin 9. gününde, 3 Ağustos'ta, kapitalistler işçileri toplu tensikatla tehdit ettiler.

Patronlar işçilere % 5,7'lik ücret artışı teklif etmişti. Ancak İngiliz hükümeti demiryolu patronlarma bu teklifi geri aldırttı. Şimdi ise kapitalistler % 5,7'den daha düşük bir ücret artışını işçilerin sineye çekmesini bekliyor.

Grev İngiliz halkı tarafından empatiyle karşılanıyor. Bunun nedeni halkın düzene ve onun muhafazakar temsilcisi John Major'a karşı olan hoşnutsuzluğudur.

Filipinler rejimi Avrupa'da dileniyor

Filipinler rejimi temsilcisi Fidel Ramos, 7 Eylül'den 17 Eylül'e kadar İtalya, Fransa, İspanya, Almanya ve Belçika'yı kapsayacak ziyaretler yapacak. Ziyaretlerin ana amacı, rejimin orta vade "Filipinler 2000" planına kredi ve yatırım olanakları yaratmak.

Filipinler rejimi, bu planla ülke ekonomisini 2000 yılından önce Singapur ve Güney Kore ekonomilerinin seviyesine getireceğini vaadediyor. Aslında daha da yoğunlaştırılmış bir sömürü ortamı önündeki engelleri kaldırmak için planlar yapılıyor. Planlardan birini de "Filipinler 2000" oluşturuyor. Planla varolan işçi hakları daha da budanacak. "Filipinler 2000" planı aynı zamanda sistemin işçi ve emekçilere karşı sürdürdüğü topyekün savaşın bir parçasını oluşturuyor.

İMF ve uluslararası tekellerin dayatmaları sonucu rejim ekonomide kilit konumda olan ağır sanayiyi kuramıyor. İMF, bağımlı ülkelere yeni kredi verirken (eski borçları ödemek için), ülkenin emperyalist sistemin emirlerini yerine getirmesini şart koşuyor.

Emperyalizm, Filipinler ekonomisinin daha da fazla kendi çıkarları doğrultusunda yapılanmasını istiyor. Pratikte bu, devletin küçülmesi, özelleştirme (şimdiden Filipinler Hava Yolları emperyalistlere satıldı), ithalatın liberalleştirilmesi, işçi haklarının gaspedilmesi, sendikaların olmadığı ve grevlerin yasak olduğu serbest bölgelerin kurulması vb. anlamına geliyor. Bunun yanında, İMF ve Dünya Bankası, Ramos rejiminin çeşitli tasarruf uygulamalarını yürürlüğe koymasını istiyor. Böylece uluslararası tekellere ideale yakın bir sömürü ortamı yaratılmış olacak. Tekeller Filipinler'de daha çok tekstil, ayakkabı, oyuncak ve kompütür parçası üretimi için yatırım yapıyorlar. Ancak bütün Doğu Asya, özellikle de Çin, bu ürünleri üreten fabrikalarla dolu. Buralarda çalışanlar görece iyi eğitim görmüş, fakat ucuz ve yoğun baskı ortamında çalışan işçilerden oluşuyor.

İMF'nin direktifleri doğrultusunda rejim, 28 Ocak'ta, elektriğin, yağların, petrolün ve toplu taşımacılığın fiyatlarını yükseltti. Oysa dünya piyasalarında petrol fiyatları belirgin bir şekilde düşmüştü. 9 Şubat'ta rejim, işçi ve emekçilerin kitlesel protesto eylemlerinden dolayı fiyat artışlarını geri almak zorunda kaldı. Manila'da 25 bin, Bacolod'ta 50 bin ve diğer şehirlerde onbinlerce işçi ve emekçi protesto eylemlerine katıldı. Rejim kısa bir süre önce, o güne kadar vergiden muaf tutulan ürünlere tüketim vergisi koymak istedi. Ancak uygulamaya karşı onbinlerce işçi ve emekçi 1 ve 2 Temmuz'da gösteri yaptılar. Bunun üzerine Ramos rejimi bu uygulamayı erteledi.

ABD ve Ramos rejimi ülkedeki devrimci hareketleri her defasında ortadan kaldıracağını iddia ediyor. Ancak Filipinler'deki çürümüş rejimin psikolojik savaş, barış ve uzlaşma hayalini yayma ve devrimci hareketleri bölme çabaları başarılı olamıyor.

Avrupa'nın değişik ülkelerinde Ramos'un yapacağı ziyaretlere karşı gösteriler planlandı. Gösterilerde rejimin "Filipinler 2000" planı teşhir edilecek. Filipinler rejiminin tüm bu çabaları emperyalizmin Filipinler'deki hegemonyasının pekiştirilmesi amacına yöneliktir.

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Direnişle kazanılana direnişle sahip çıkılmalı

Yaklaşık iki yıl önce, Adana Seyhan Belediyesi'nde çalışan ve sendikalaşmak isteyen 450 temizlik işçisi ile işveren arasında süren mücadele başarıyla sonuçlanmıştı.

İşçiler tek yumruk olup şantiyeleri işgal ederek vasıtaların çalıştırılmasına izin vermemişlerdi. İlçenin her yanı çöp yığını haline gelmişti. İşveren dışardan getirdiği özel araç ve işçiyle direnişi kırmak istemiş, fakat başarılı olamamıştı. Çünkü direnişçi işçiler direniş boyunca kendi aralarında sağlam bir birlik oluşturarak işyerlerini terketmemişlerdi. Dışardan getirilmiş olan işçileri ise bir çok kez dayak yedikten sonra işyerini terketmek zorunda kalmışlardı.

Direnişin henüz sürdüğü günlerde işveren belediyenin tüm temizlik işlerini bir mütaahhit firmaya vermişti. Güney Belediyeleri adı altında bir şirket kurularak, böylece bu "bela"dan kurtulmayı umuyorlardı. Ama yanıldılar. İşçiler bunlara karşı da direnişlerini sürdürdüler. Bu kararlı direniş karşısında dize gelen işveren en sonunda pes etmek zorunda kaldı. Böylece işçilerin sendika hakkı ve işten atılan arkadaşlarının işlerine geri dönmeleri talebi resmen kabul edildi.

Güney Belediyeleri A.Ş.'nin süresi Ekim '94'te dolacak. İhaleyi kazanacak yeni patronun tavrının ne olacağı işçiler için soru işareti. Mücadele sonucu kazandıkları hakların ellerinden alınması ihtimali onları tedirgin ediyor. Zira şimdiden hiçbir gerekçe gösterilmeden birçok işçinin işine son verilmiş bulunuyor. Sendika bu konuda hiçbir çaba göstermiyor. Sendikanın tutumunu beğenmemekle birlikte sendika değiştirmenin bir anlamı olmadığı düşüncesindeler. Önemli olanın iki yıl önce olduğu gibi güçlü bir örgütlülük zemini üzerinde birliklerinin pekişmesi olduğunu söylüyorlar.

Seyhan Belediyesi temizlik işçileri direniş ve mücadele deneyimine sahiptirler. Bunu iyi değerlendirmeli, direnerek kazandıklarını direnerek korumalıdırlar.

C. Cemre/Adana

Sınıfın önündeki barikatlar ve görevlerimiz

12 Eylül askeri cuntasına onursuzca teslim olup sınıfa ihanet eden DİSK bürokratları, bugün yeniden aynı hain role soyunmuş bulunuyorlar. Tabandan yükselen hoşnutsuzluk Türk-İş bürokratlarının kontrolünden çıkmaya başlayınca, sermaye şimdi de ikinci barajı devreye soktu.

Yıllardır Türk-İş cenderesine sıkışmış bulunan işçi sınıfının, devrimci siyasal bilinçten yoksunluk koşullarında, kendiliğinden DİSK alternatifine yönelmesi doğaldır. '80 öncesinde kazanılan ekonomik-demokratik haklar bu yönelişi besliyor. Ufku henüz "daha fazla ücret" talebiyle sınırlı işçilerin bu yönelişi şaşırtıcı değildir. Asıl şaşırtıcı olan, önderlik iddiasındaki reformistlerin bu geri bilinci körükleyen tutumlarıdır. Mücadeleyi ekonomik-sendikal alana hapsetmeye çalışmalarıdır. Oysa iş ve ekmek kısır döngüsü kırılmadıkça, sınıf hareketi gerçek bir ilerleme kaydedemeyecektir.

İşçi sınıfının devrimci komünist bilincini geliştirmek görev ve sorumluluğuyla hareket etmeyenler, işçi hareketinin önüne bir başka barikat olarak çıkacaklardır. Zira sermaye sınıfının ekonomik planda işçilere verebileceği bir şey kalmamıştır, sıfırı tüketmiştir. Bundan sonrasını baskı ve terör aygıtlarıyla bürokratlara ve reformist önderliklere havale etmiştir.

Önümüzdeki dönem sınıf mücadelesi daha da keskinleşecektir. Sınıfın kendiliğinden tepkilerine bilinçli devrimci bir karakter kazandırabilmek için, sendika bürokrasisinin teşhiri ve sınıf üzerindeki etkisinin kırılması büyük bir önem taşımaktadır. Bunun için burjuva demagogların yaptığı gibi işçileri sendikalarından soğutmayı değil, sendikalarına sahiplenmelerini sağlamalıyız. Devrimci sınıf sendikacılığı, tabandan örgütlenen eylemlerle yaratılacak ve önündeki barikatlar bu mücadele içinde yıkılacaktır.

S. Erdinç/İstanbul

Tek çözüm örgütlü mücadele

"Sorunlarımızın çözümünü ancak biz kendimiz yaratabiliriz. Çözümümüz, sermaye düzenine karşı örgütlü bir mücadele yürütmektir. İşçiler ancak örgütlü olurlarsa patronlara karşı mücadele edebilirler. Kendi fabrikamızda örgütlü bir mücadele yaratmanın yollarını bulmalıyız. Türk Traktör fabrikasında bir "işyeri komitesi" oluşturmalıyız. İşten atılmalara, taşeronlaştırmaya ve işbirlikçi sarı sendikaya karşı ancak böyle alternatif oluşturabiliriz. Bugünden itibaren bütün birimlerde "alt komiteler" oluşturma çabasına girmeliyiz. Bu komitelerin kuruluşuna patronun ispiyoncuları dışında bütün işçi arkadaşları katmalıyız. Bu komitelerin toplantılarında sorunlarımızı tartışmalı ve kararlar almalıyız. Bu kararların kendi kararlarımız olduğu bilinciyle arkadaşlarımıza güvenmeliyiz. Birimlerimizde oluşturulan alt komitelerin temsilcilerinin biraraya geleceği bir "işyeri komitesi" oluşturmalıyız. Bu komiteleri oluşturmak için fabrikadaki ilerici deneyimli işçileri zorlamalı, işin içine katmalıyız."

"Başka işyerlerinde yürütülen örgütlenme ve direniş çabalarını takip edelim. Sınıf kardeşlerimizden öğrenmesini bilelim. ASKİ önündeki işçi direnişine bir ziyaret organize edelim. Yakın zamanda sona eren Gebze direnişini okuyup öğrenelim. İşçiler ülkenin her yanında örgütlenme çabası içindeler. Bu gelişmeleri işçi gazetelerinden ve sosyalist basından izleyelim."

"İşten atılmalara karşı verilecek mücadele ile bütün haklarımızı elde edemeyiz. Patronların sömürü düzeni olan kapitalizmi ortadan kaldırmadan bu mümkün değildir. Sömürüye tamamen son vermemizin yolu işçi sınıfının siyasi iktidarı ele geçirmesine bağlıdır. Siyasi iktidarı ele geçirmek için en büyük örgütlü gücümüz yaratacağımız sınıf partisidir. Mücadelemizi sınıf partimizi kurma yönünde genişletmeliyiz."

Ekimci İşçiler imzası ile Ankara Türk Traktör işçilerine dağıtılan bildiriden...

Sendika ağalarını ezip geçmeliyiz

5 Nisan ekonomik paketi ile krizin faturası işçilere ve emekçilere ağır bir şekilde ödetiliyor. Öyle ki, devlet toplusözleşmeyle kazanılan enflasyon farklarını dahi ödemek istemiyor. Kürt halkını katletmek için para bulan devlet bize gelince para yok diyor. Bizler bu topyekün saldırıya sessiz kaldığımız içindir ki, varolan kısmi haklarımızı dahi gaspediyor. Bütün bu saldırılar karşısında sendika ağalarının tutumu ise sermayenin yanında yer alıp onların işini kolaylaştırmak, gelişebilecek eylemliliklerinin önünü kesmek ve paralize etmektir.

Kendi işyerimdeki gelişmeler buna örnektir. İşyerimizde işverenin desteği ile örgütlenmeye başlayan DİSK işyeri barajını aştı. Bunun üzerine TEKSİF Türkiye genelinde barajın aşılamamış olduğu gerekçesiyle alınan yetkiye itiraz etti. Mahkeme sonuçlanmadığından (pazarlıkta bir türlü anlaşamadıklarını gösteriyor) toplusözleşmelerin uzayacağı söyleniyordu. Genel müdür vekili; "makina başında çalışan işçi"sini madur etmeyeceğini, ek ücret verebileceğini, yetki sahibi olmayan DİSK'in işverenin muhatabı olduğunu, her işçinin maaşına 3 milyon TL net ekleneceğini söyledi. DİSK Kurultayı'ndan sonra görüşmelerin başlayacağı bir yazı ile duyuruldu. Kurultayın sonrasında Rıdvan Budak işverenle anlaşıldığını, işçinin eline geçen net maaşına %30 zam alındığını gövde gösterisine dönüştürdüğü bir toplantıyla duyurdu. DİSK'in işverenle anlaşması, TEKSİF'te kalan işçinin DİSK'e gitmesi demekti. Öyle oldu. DİSK'e kayış hızlandı. DİSK'in TEKSİF'ten farkı olmadığı, sermayenin yanında olduğu bir kez daha kanıtlandı.

Sendikalar arası rekabet sınıfı bölüp güçten düşürüyor, hedefini şaşırtıyor.

Bütün gelişmeler gösteriyor ki, sendika ağalarını ezip geçmeden haklarımızı almak ve hak gasplarını önlemek olanaklı değildir. Kendi öz mücadele örgütlerimiz olan işyeri direniş komitelerini oluşturarak mücadeleyi yükseltmeliyiz.

Cevahir/Adana

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Yılmaz Güney, Pablo Neruda, Viktor Jara...

Devrim sanatçısı devrimci militanlardı

On yıl önce yitirdiğimiz devrimci sanatçı Yılmaz Güney'e göre devrimcilik:

"Diyalektik materyalist dünya görüşünü benimsemek, diyalektik materyalizmin yasalarını toplumsal olayların incelenmesinde klavuz edinmek, sınıf mücadelesinin proletaryanın zaferiyle sonuçlanacağına inanmak ve bu doğrultuda mücadele yürütmek, devrimde proletaryanın partisi aracılığı ile hegemonyasını ve proletarya diktatörlüğünü savunmak ve devrimin kitlelerin eseri olacağına inanmak, her türden revizyonizm, oportünizm ve reformizm ile arasına kesin bir çizgi çekmek, ülke devrimini dünya proleter sosyalist devriminin bir parçası saymak ve kendi ülke proletaryasının çıkarlarını dünya proletaryasının çıkarlarına bağlı görmek, kısaca, Marksizm-Leninizmin ölümsüz ilkelerine sarılmak ve bu ilkeleri ülkenin somut devrimci pratiğine yaratıcı bir biçimde uygulamak..."

23 Eylül 1973

Buğdayın Türküsü

Halkım ben, parmakla sayılmayan
Sesimde pınl pınl bir güç var
Karanlıkta boy atmaya
Sessizliği aşmaya yarayan

Ölü, yiğit, gölge ve buz, ne varsa
Tohuma dururlar yeniden
Ve halk, toprağa gömülü
Tohuma durur bir yerde
Buğday nasıl filizini sürer de
Çıkarsa toprağın üstüne
Güzelim kırmızı elleriyle
Sessizliği burgu gibi deler de
Biz halkız, yeniden doğanz ölümlerde.

Pablo Neruda

Şili'li sanatçı Viktor Jara 15 Eylül 1973'de faşist cunta tarafından katledildi

"Viktor Jara dudaklannda bir şarkıyla öldü. O'nu yanından hiç ayırmadığı refakatçısıyla, gitarıyla birlikte stadyuma getirdiler. Ve şarkı söylemeye başladı. Öbür tutuklular, gardiyanların ateş açma tehdidine rağmen melodiye eşlik etmeye başladılar. Sonra bir subayın emri üzerine askerler Viktor'un ellerini kırdılar. Artık gitar çalamıyordu, ama zayıf bir sesle şarkı söylemeye devam etti. Bir dipçikle kafatasını parçaladılar ve diğer tutuklulara ibret olsun diye cesedini tribünlerin önüne astılar." (Şili'deki Pravda muhabirinin anlatımından...)

